

Pro gradu -tutkielma

Tekijä: Siru Pelttari

Opiskelijanumero: Y21592190

Taiteiden tiedekunta/Teollinen muotoilu

Ohjaaja: Professori Jonna Häkkilä

Lapin Yliopisto

2023

Tapaustutkimus: taidekehysten koristeellisuus ja sen modernisointi

SIRU PELTTARI

LAPIN YLIOPISTO

TAITEIDEN TIEDEKUNTA

TYÖN NIMI:

Tapaustutkimus: taidekehysten koristeellisuus ja sen modernisointi

KOULUTUSOHJELMA

Teollinen muotoilu

TYÖN LAJI

Pro gradu -tutkielma

SIVUMÄÄRÄ

67 + 2 liitettä

VUOSI

2023

TIIVISTELMÄ

Tämän pro gradu -tutkielman aiheena on taidekehysten koristeellisuuden modernisointi nykypäivän sisustukseen ja trendeihin sopivaksi. Tutkimus alkaa klassisten taidekehysten ympärillä ilmenevien ominaisuuksien ja piirteiden tutkimisesta, jonka jälkeen tätä löydettyä tietoa käytetään pohjana uusien modernien koristeellisten kehysten muotoilussa. Tavoitteena on selvittää erilaisia tekijöitä, jotka auttavat taidekehysten koristeellisuuden modernisoinnissa, ja tukevat muotoiluun liittyvissä päätöksissä. Tutkimuksessa on produktiivinen osuus, jossa suunnitellaan ja muotoillaan uudelleen modernit koristeelliset taidekehukset käyttäen apuna taustatutkimuksessa ilmeentyviä tekijöitä.

Tutkimus tehdään rajatun aiheen sisäpuolella, joka tekee tutkimuksesta tapaustutkimuksen. Tutkimus kuuluu laadullisen tutkimuksen piiriin, ja siinä käytetään sisällönanalyysiä aineiston tulkitsemiseen. Aineisto koostuu erilaisista artikkeleista, jotka liittyvät taidekehysiin, kehysten historiaan sekä muotoiluun. Produktiivisesta osiosta on muotoilupäiväkirja, jota käytetään myös osana aineistoa. Tutkimuksen tueksi haastateltiin emeritaprofessori Tuija Hautala-Hirviojaa.

Tutkimuksen tuloksena syntyi muotoilukonsepti nykyaikaisista moderneista kehyksistä, jotka sopivat nykypäivän sisustuksen trendeihin. Tämän lisäksi saatiin tietoa modernisoinnista, taidekehysten statuksesta, ja mahdollisesti myös uudenlaista suuntaa taidekehysten muotoiluun.

Avainsanat:

Modernisuus, nykyaikainen koristeellisuus, taidekehysten uudelleenmuotoilu.

ABSTRACT

The subject of this Master's Thesis is the modernization of the decorativeness of art frames to suit today's interior design and trends. The research begins with the examination of the characteristics and features that appear around the antique frames, after which this discovered information is used as a basis for the design of new modern decorative frames. The goal is to find out various factors that help modernize the decorativeness of art frames, and support decisions related to design. The research has a productive part, where modern decorative art frames are designed using the factors revealed in the research of the antique frames.

The research is done within the defined boundaries, which makes the research a case study. The research falls within the scope of qualitative research, and it uses content analysis to interpret the material. The material consists of various articles related to art creations, the history of frames and design. The productive section has a design journal, which is also used as part of the material. To support the research, professor emeritus Tuija Hautala-Hirvioja is interviewed.

As a result of the research, a design concept of contemporary modern frames was born that fit today's interior design trends. In addition to this, information was obtained about the modernization, the status of art frames, and possibly also a new direction in the design of art frames.

Keywords:

Modernity, contemporary decorativeness, redesigning of art frames.

Sisällysluettelo

1. JOHDANTO.....	7
1.1 Tutkimusongelma ja tavoite.....	7
1.2 Tutkielman rakenne.....	11
TUTKIMUKSEN TOTEUTUS.....	12
2.1 Kvalitatiivinen tutkimus ja sisällönanalyysi	12
1.3 Tutkimusprosessi	14
2.3 Aineisto ja sen analyysi.....	15
3 TAIDEKEHYKSET	17
3.1 Klassiset kehykset.....	18
3.2 Klassisten taidekehysten eri tyylejä ja aikakausia	20
4 KEHYSTEN ORNAMENTALIIKKA JA SYMBOLIIKKA.....	27
4.1 Naturalismi kehyksissä.....	27
4.2 Symbolismi kehyksissä	28
5 TAUSTOITUS UUSIEN KEHYSTEN MUOTOILUUN.....	31
6 KEHYSTEN PROTOTYPOINTI	35
6.1 Kehysten prototyyppien muotoilu	35
6.2 Suunnitteluvaihe	36
6.3 Prototypointi.....	39
7 HAASTATTELU	50
8 ANALYYSI	52
9 JOHTOPÄÄTÖKSET	53
10 POHDINTA	56
Tutkimusprosessin arviointi	59
LÄHTEET	61
KUVALIITTEET	65
LIITE 1.....	67

1. JOHDANTO

1.1 Tutkimusongelma ja tavoite

Tämän tutkimuksen keskiössä on taidekehykset, ja tutkimuksen aihe käsittelee kehysten muotoilua nykyajan trendeihin sopivaksi. Työssä tutkitaan taidekehysten historiaa ja sieltä löytyvää taustatietoa kehyksistä ja muita esille tulevia käytänteitä, ja sovelletaan löydettyjä asioita uusien modernien kehysten suunnitteluun.

Kehysmuotoilua lähestytään muotoilijan silmin.

Tapaustutkimuksen on innoittanut oma kiinnostus taidetta ja muotoilua kohtaan. Opiskellessani taidetta sivuaineena ja muotoilua pääaineena, aloin kiinnittämään huomiota kehyksiin, niiden muotoihin ja siihen miten ne on valmistettu. Huomasin, että kehysten joukosta puuttui vaihtoehto, jossa yhdistyi nykyaikaisuus ja koristeellisuus, ja jotka sopisivat tämän päivän sisustukseen ja trendeihin. Siitä syntyi halu tutkia aihetta enemmän, sekä suunnitella ja toteuttaa uudet modernit taidekehykset.

Vaikka kehystäjien työ on jäänyt vähemmälle huomiolle, on se silti arvostettu ala. Kehystäjien tehtävänä on asettaa taideteokselle omat raamit, päättää yhdessä asiakkaan tai taiteilijan kanssa parhaimmat, ja sen jälkeen kiinnittää kehykset tauluja reunustamaan. Kehykset suojaavat taulua, tuovat rakennetta, ja täydentävät taulun sisältöä, sekä toimivat sisustuksellisenä elementtinä. Kehykset voivat korostaa taidetta, toimia taiteen jatkeena ja yhtyä taiteen sisältöön tai toimia taustasta erottavana tekijänä. Kehykset voivat olla myös vain funktionaalisenä kappaleena mikä helpottaa esimerkiksi taulujen siirtelyä ja kiinnitystä, tai tuoda myös rakennetta taululle. Taulu voi olla myös ilman kehyksiä, mikä on yleisempää modernin taiteen keskuudessa. Kehysten teettäminen tuo ison kustannuserän taiteen tekemiselle, mikä nykypäivän taloudellisessa tilanteessa voi olla liikaa. Tämä selittää myös suosion hengettömille ja minimalistisille kehyksille, jotka ovat halvempi valmistaa.

Koen omassa elämässä taiteen keskuudesta puuttuvan sellaiset koristeelliset kehykset, jotka sopisivat nykyaikaisten trendien mukaiseen sisustukseen. Tänä päivänä modernit kehykset ovat hyvin minimalistiset, listatavaraa, ja halpa valmistaa. Nekin ovat oivalliset taidekehykset, mutta omaan silmään hyvin rajoittuneet. Mielessäni on koristeellisuus mutta nykyaikaisena versiona. Siitä lähti halu takertua aiheeseen, ja tutkia enemmän

taidekehysten valmistusta ja miksi koristeellisuutta ei ole ja miltä se koristeellisuus näyttäisi.

Onko koristeellisuus liikaa nykyisessä minimalistisemmassa ja teollisuuden yksinkertaistamassa mutta tehostamassa yhteiskunnassa? Silti koristeellisuutta ilmenee vanhojen maalausten kehyksissä, museoissa ja julkisissa tiloissa, sekä ihmisten kotona, mutta moderneille maalauksille on tarjolla vain reunalistaa. Haluaisin nähdä, miten voidaan tuoda koristeellisuus klassisista taidekehyksistä nykypäivään, soveltaen nykypäivän trendejä sekä ajatonta tyyliä. Koen että taidekehykset ansaitsevat oman tutkimuksensa, ja samalla luoda jotain uutta tutkittua teoriaa aiheesta, mistä ei ole tieteellisiä teoksia juurikaan kirjoitettu.

Mitä koristeellisuus on? Onko se vain lisämuotoja pohjamuodon päällä, huomiota herättävä, aivoja kutittava elementti maalaustaiteen ympärillä? Tähän pohdintaan palataan vielä tutkimuksen edetessä.

Tutkimus taidekehyksistä on haastava harvalukuisten tieteellisten kirjoitusten vuoksi. Tietämystä täydennetään taidemuseoiden, sekä kehystämöiden tarjoamalla julkisella tiedolla. Tutkin aihealuetta myös taidehistoriasta, sekä niistä mahdollisista käsitteistä mitä ilmenee klassisten kehysten ympärillä.

Tarkoituksena on tarkastella modernisointivaihetta, sekä prosessia miten klassiset taidekehykset on valmistettu, ja miten kehysten modernisoiminen etenee vaiheittain. Tutkimus on produktiivinen, joten muotoilen klassiset taidekehykset uudelleen nykypäivän muotoilutrendeihin sopivammaksi. Tutkimus sisältää kolme vaihetta: taustatutkimuksen, muotoiluprosessin, sekä lopputulokset ja pohdinta.

Tutkimusongelma:

Miltä näyttävät nykypäivän sisustuksen trendeihin sopivat koristeelliset taidekehykset?

Ongelman ja ratkaisun välissä on hyvin muotoiltu kysymys (Crouch & Pierce, 2012). Tutkimusongelmana on miltä koristeelliset, mutta nykyaikaiset taidekehykset näyttävät. Koristeellisuus kuuluu klassisten taidekehysten ulkomuotoon lähes poikkeuksetta, mutta maailman kehittyessä koristeellisuus on pikkuhiljaa tipahtanut pois. Tarkoituksena on tutkia klassisia taidekehyksiä, ja niiden koristeellisuutta, ja muotoilla ne uudestaan tähän päivään sopivaksi. Avainsanat ovat tässä tutkimuksessa **modernisuus, nykyaikainen koristeellisuus, taidekehysten uudelleenmuotoilu.**

Tutkimuskysymykseni on:

Miten modernisoida klassiset koristeelliset taidekehykset ja tuoda niille ominainen piirre, koristeellisuus, nykypäivän sisustukseen soveltuviin moderneihin taidekehyksiin?

Tutkimuksen apukysymyksiä ovat: *Miten klassiset taidekehykset on tehty, mitä tärkeitä käsitteitä ja tekijöitä kehysten historiasta ja taidehistoriasta nousee esiin, ja löytyykö symbolismista ja naturalismista ilmiöitä, mitä voisi hyödyntää uusissa kehyksissä.*

Tarkoitus on tutkia klassisten kehysten koristeellisuutta, ja tuoda sitä nykyaikaiseen ulkomuotoon, sekä tarkastella modernisointia, ja että mitä tekijöitä modernisoinnissa on, ja mikä tekee kehysten koristeellisuudesta ja ulkomuodosta modernin. Tarkoitus ei ole keksiä kehyksiä uudelleen, vaan keskittyä koristeellisuuteen.

Miten modernisoin taidekehykset? Länsimaisessa yhteiskunnassa tulee mieleen klassisista kehyksistä kullatut pinnat, koristeltuna lehtikuvioilla ja kiekuroilla. Koristeellisuus täydentää klassista maalausta, mutta toimii myös nykytaiteen kanssa. Klassiset kehykset ovat näyttävät ja huomiota herättävät. Minkälainen se olisi modernina versiona? Mieleeni tulee ensimmäisenä helpoin tapa modernisoida: tutkia pääelementtejä ja tehdä vähäeleisempi versio, yksinkertaistaa muotoja tiettyyn pisteeseen asti ja päättää missä raja menee. Uskon, että tässä vaiheessa tarvitaan jo kokenutta muotoilijan silmää ja luottoa omaan intuitioon.

Materiaalit ovat myös mielenkiintoinen tarkastelukohde: olisiko moderni taidekehys kaiverrettu esimerkiksi kivistä? Marmorit, graniitit ja muut näyttävät kivimateriaalit olisivat varmasti onnistuneella muotoilulla upeita, mutta paino saattaa olla liikaa. Taidekehysten hyvä ominaisuus on keveys, jolloin ripustaminen on helppoa ja vaivatonta. Miltä näyttäisi peilipaloilla liimatut kehykset? Valoa refleктоiva peilipinta loisi kauniin ympäristön valon siihen osuessa, mutta oikea lasipeili on myös painava. Kun tarkoituksena on modernisointi, niin on vaikea kehittää yhteyttä klassisiin kehyksiin ja peilipaloihin, sillä peilipalat ovat yleistyessään lähtöisin 1970-luvulta. Tarkoituksena on kuitenkin modernisoida kullatut klassiset kehykset, joten peilipaloilla liimatut kehykset eivät välttämättä tässä tapauksessa toimi. Peilipalat tuovat tosin koristeellisuutta, ainakin lisäävät mielenkiintoa visuaalisesti. Olisiko esimerkiksi sitten paperimassa materiaalina hyvä? Paperimassa on sekoitus liimaa ja kostutettua paperia, ja kuivuessaan muodostaa kevyen ja ilmavan rakenteen kuten munakennot. Paperimassaa pystyy muovaamaan haluamaansa muotoon ja myös pinnoittamaan,

jotta sen pinta kestäisi paremmin aikaa ja olosuhteita. Myös kivet ja jalokivet voisivat tuoda omanlaistaan koristelua, ehkä jopa kiviin liitettyä symboliikkaa. Kysymys kuuluu: ovatko jalokivet liikaa? Kultaisen keskittien löytäminen alkuvaiheessa on tärkeää, ettei koristeellisuus mene ”yli”, tai että se olisi tavallisille ihmisille täysin saavuttamattomissa. On siis hyvä harkita kehysten kustannuksia, ekologisuutta ja eettisyyttä.

Modernit materiaalit voisivat olla myös harkinnan alla: biokomposiittimuovi esimerkiksi nykyajan trendikkäänä ja ekologisena materiaalina voisi tuoda antiikin kehystä tähän päivään modernilla valmistustekniikalla. Kehykset pystyisi silloin valmistamaan kuten muovituotteet ylipäättään, teollisesti ja vähäkustanteisesti. Ongelmaksi muodostuu kehysten tukevuus, sillä kehykset voivat auttaa taideteosta pysymään suorassa. Tässä tutkimuksessa tosin aion käyttää prototyypin tekoon samankaltaista tekniikkaa kuten klassisten taidekehysten valmistuksessa, tosin modernimpana versiona.

Kehysten muotoilu on liitetty myös ajankohtaiseen arkkitehtuuriin, esimerkiksi *rokoko*, *art deco*, *art nouveau* ovat omalle ajalleen tyypillisiä tyyliuuntauksia myös taidekehyksissä. Nykyajan minimalistiset kehykset tehdään myös nykyajan rakennustavan mukaisesti: minimalistinen ja helppo ja yksinkertainen tapa rakentaa toistuu myös kehysten yksinkertaisuudessa. Sopii pohtia, onko nykyajan kehykset suoraan yhteydessä arkkitehtuuriin, vai onko se vain teollistumisen, inflaation ja yhteiskunnan modernisointumisen seurausta.

Yleisin käytetty materiaali taidekehyksissä on kuitenkin puu. Se toimii erinomaisesti kehyksissä lujuutensa ja keveytensä vuoksi. Oikein käsitelty puu on pitkäikäinen, ja jopa satoja vuosia kestävä materiaali. Koristelu klassisiin kehyksiin on tehty esimerkiksi erillisellä kipsikerroksella, tai kaivertamalla suoraan puuhun.

Tässä tutkimuksessa taiteen ja muotoilun rajana voidaan kuvitella olevan taidekehukset: aliarvostettu ja unohdettu taiteenmuoto itsessään, silti samaan aikaan kulttuurillisesti tunnettu taulujen reunustajana ja suojana. Kehystäjä ovat jo vuosisatoja tehneet työtä hiljaisuudessaan, ja näkemykseni on, että he saavat työllään yhdistää taidetta ja muotoilua täydellisellä tavalla.

Tutkimuksen tavoite:

Tutkimuksen tavoitteena on saavuttaa koristeellisuus taidekehyksissä seuraten nykyaikaisia trendejä.

1.2 Tutkielman rakenne

Tutkielman rakenne koostuu katsausosioista, missä tutkitaan aiheen ympäriltä muotoilua, merkityksiä ja mahdollisia mielenkiintoisia ilmentymiä. Alku rakentaa pohjaa muotoilutyölle, jossa tutkitaan klassisten taidekehysten ominaisuuksia, joita voisi hyödyntää uusien muotoilussa. Kehysten historiasta etsitään valmistusmenetelmiä, käytettyjä materiaaleja, sekä kehysten valmistajia, taiteen ja kehyksen välistä kommunikointia, ja poimitaan sieltä asioita mitä voisi käsitteellisesti hyödyntää uusien kehysten muotoilussa. Tässä osiossa esitellään naturalismia ja symbolismia pääpiirteittäin, ja miten ne esiintyvät taidekehyksissä. Osiossa tutkitaan myös mitä koristeellisuus on. Taustatutkimuksen jälkeen aloitetaan muotoilu uusia kehyksiä varten käyttäen hyödyksi keräämääni tietoa klassisista kehyksistä. Samalla saadaan lisää aineistomateriaalia muotoiluprosessin dokumentaatiosta ja lopputuloksista. Taustatutkimuksen jälkeen suunnitellaan ja muotoillaan kaksi prototyyppiä, ja tutkimuksen tueksi haastatellaan taidehistorian emeritaprofessori Tuija Hautala-Hirviojaa, joka evaluoi valmiita prototyyppejä. Muotoilutyön jälkeen tarkastellaan lopputulosta, miten uudet modernit kehykset onnistuivat ja millaiseen ympäristöön ne sopisivat, sekä saavutettiin nykyaikaiset modernit kehykset onnistuneesti.

TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

2.1 Kvalitatiivinen tutkimus ja sisällönanalyysi

Tutkimukset jakautuvat kahteen pääryhmään: kvalitatiivinen ja kvantitatiivinen tutkimus. Kvalitatiivinen tutkimus tunnetaan myös suomennetulla nimellä laadullinen tutkimus. Kvantitatiivisessa tutkimuksessa aineistona käytetään tilastoja, numeroita, eli periaatteessa kaikkea mitä voidaan laskea eri tavoilla. Kvalitatiivisessa eli laadullisessa tutkimuksessa käytetään aineistona tekstiä, haastatteluita, ryhmiä ja kuvia. Laadullisessa tutkimuksessa kartoitetaan ja pyritään ymmärtämään erilaisia ilmiöitä. Tarkoitus tällä on kerätä ja tutkia rikasta dataa, jolla saadaan monipuolinen kuva tutkittavasta ilmiöstä. (Häkkilä, 2022) Laadulliseen tutkimukseen kuuluu monesti myös haastattelut, mutta ei ole täysin epänormaalia, jos aineistona on ainoastaan tekstiä, kuvia tai esimerkiksi elokuvia ja nauhoitteita.

Laadullisen tutkimuksen haastattelut voivat olla ryhmähaastatteluja, yksilöhaastatteluja ja niitä voi suorittaa myös etänä. Tavallisesti haastattelut nauhoitetaan tutkimuksen tarkoituksen mukaan joko pelkän äänen kanssa tai myös videona. Haastatteluilla saadaan tutkimukseen lisää näkökulmaa, tai sitten haastateltavat voivat olla tutkittavia kohteita itsessään. Haastattelun jälkeen tutkija litteroi tekstin, eli kirjoittaa keskustellun haastattelun sanalliseen muotoon. Haastattelut voivat olla myös lomakemuodossa, jolloin haastattelu on jo valmiiksi sanallisessa muodossa. Lomakkeet mahdollistavat esimerkiksi laajemman levikin, sillä haastattelut vievät aikaa. (Merriam, S. B., & Tisdell, E. J. 2015)

Tämä tutkimus lasketaan laadullisen tutkimuksen piiriin sen aineiston perusteella. Aineistona on erilaiset painetut ja painamattomat tekstit ja kuvat, joita analysoidaan ja tulkitaan sopivin menetelmin. Laadullisessa tutkimuksessa tutkitaan merkityksiä aiheen sisältä ja ulkopuolelta. Tämä sopii siten parhaiten laadulliseksi, sillä tässä on kyse tutkia tarkoin miltä klassisen kehyksen koristeellisuuden modernisointi näyttää, sekä minkälaisia tekniikoita tai muotoja, symboleja tai konsepteja voidaan käyttää hyödyksi modernin maailman taidekehyksissä. Moderni maailma on nykypäivää 2023.

Tämä tutkimus on Case Study, eli tapaustutkimus, sillä tutkin rajattua asiaa sen aihepiirin sisältä. Raamit tälle tutkimukselle antaa itse kehykset ja niiden koristeellisuuden modernisointi nykypäivän sisustukseen sopivaksi.

Tämä tutkimus on siitä mielenkiintoinen, että alkuperäisen aineiston lisäksi aineistoa kertyy tutkimuksen edetessä muotoiluvaiheeseen. Valmistuneesta muotoilutyöstä pohditaan lisää taidekehysten ominaisuuksia nykypäiväisessä versiossa, ja tarkastellaan prosessin eri vaiheita ja mitkä taustatutkimuksen tekijöistä ovat olleet avuksi modernisoinnin lopputuloksessa.

Case study, eli tapaustutkimus on tutkimusta tiettyjen määriteltyjen rajojen sisäpuolella (Merriam ym. 2015). Tapaustutkimus kuuluu laadullisen tutkimuksen piiriin, ja kuten tässä tutkimuksessa, aineistona on lyhykäisyydessään tekstit ja kuvamateriaalit, ja mahdolliset artefaktit.

Tarkasteltaviksi kehyksiksi valitaan sellaiset geneeriset ja tunnistettavat kehykset, jotka pystytään mieltämään klassisiksi kehyksiksi. Näistä tarkastellaan muutamaa erilaista, tyyliltään eri aikakausilta olevia kehyksiä, poimitaan niistä visuaalisesti merkittäviä pääpiirteitä ja päätetään, että esiintyykö niissä sopivaa informaatiota uusien kehysten muotoilun tueksi. Poikkeuksena tapaustutkimuksen rajaukseen tekee klassisista ja vanhoista kehyksistä kirjoitettu tieto, sillä kehyksistä ylipäättään on kirjoitettu vain vähän tietoa, joten aiheen ulkopuolella käyminen ei ole myöskään haitaksi. Tästä esimerkkinä on piipahdus taidehistoriaan taustatutkimuksen vaiheessa.

Juha T. Hakala kuvailee kirjoittamassaan kirjassa ”Tulevan maisterin graduopas”, että mitä kapeammalle alueelle kohdistat tarkkaavat katseesi, sitä syvemmin ja yksityiskohtaisemmin voit aihetta tarkastella (2017). Tässäkin tutkimuksessa olen rajannut aiheen sopivaksi tätä tutkimusta varten, jotta saan mahdollisimman tarkkaan kuvailtua prosessia sekä lopputulosta, ja pohtia miltä näyttää nykyajan koristeellisuus taidekehyksissä. Tämä mahdollistaa myös hyvin yksityiskohtaisen kuvauksen koristeellisuuden piirteistä ja auttaa huomaamaan mahdollisia syvempiä olemuksia. Poikkeuksena tarkastelen taidekehysten ympäriltä aiheita, artikkeleita, ja suoritan sopivasti taustatutkimusta taidekehysten maailmasta. Sopivuuden määrittelen itse tutkimuksen edetessä. Taustatutkimuksen tarjoama tieto vahvistaa siten tutkimusprosessin muotoiluvaihetta.

Aiheen rajaus on tutkimukselle myös siksi tärkeää, koska aiheen ulkopuolella pyöriminen voi olla täysin tarpeetonta koko tutkimukselle. Olen päättänyt rajata aiheen klassisten taidekehysten koristeellisuuden modernisointiin, sillä koen, että tässä tutkimuksessa ei ole tarvetta esimerkiksi listata koko kehystuotannon historiaa tai keksiä taidekehymiä uudestaan. Koristeellisuutta on myös monenlaista ja loputtomiin, joten rajaan aiheen silläkin kohtaa pelkästään nykyaikaisen koristeellisuuden muotoiluun. En ala kopioimaan tiettyjä klassisten taidekehysten koristeellisia elementtejä, vaan aion määritellä nykyaikaista koristeellisuutta kehyksiä varten.

Toki klassisten kehyksien taustatutkimus vaatii aiheesta tietämystä, ja asiasta puhutaankin paljon myöhemmin, mutta tarkoitus on pysyä aiheessa ja keskittyä pitämään tutkimus itse asiassa, eli modernien koristeellisten kehysten muotoilussa. Taidekehymykset liitetään lähes väistämättä taiteeseen, koska taidekehymykset ovat harvoin ilman taidetta. Tässä tutkimuksessa ei silti keskitytä taiteeseen, vaan kehyksiin, niiden koristeellisuuteen ja muotoiluun.

1.3 Tutkimusprosessi

Tutkimus alkaa tutkimalla klassisia kehyksiä, sekä niihin yhdistyviä käsitteitä, historiaa ja vanhoja valmistusmenetelmiä. Klassisten kehysten ornamentaliikka on hyvin tunnistettavaa, ja juuri näitä tunnistettavia piirteitä ja valmistustekniikoita tarkastellaan, ja päätetään mitkä yhdistetään modernien koristeellisten kehysten muotoiluun. Tässä vaiheessa aineistoa tulee lisää muotoilupäiväkirjasta, ja valmistuneista kehysprototyypeistä. Tutkimuksen tueksi haastatellaan taidehistorian emeritaprofessori Tuija Hautala-Hirviojaa, joka antaa lisänäkökulmaa aiheeseen. Tavoitteena on tehdä tunnistettavasti nykyaikaiset koristeelliset kehykset, ja inspiroitua klassisten taidekehysten ominaisista piirteistä, ilman että kopioin suoraan piirteitä ja muotoja. Ilman että näin käy, tarkastelen klassisten taidekehysten aineistoa pääpiirteittäin ja päätän mikä siinä on kiinnostavaa. Lopulta tarkoitus on kuitenkin luottaa muotoilijan silmään ja intuitioon, ja päästää niin sanotusti luovuus vapaaksi, jotta muotoilutyö voidaan todeta onnistuneeksi. Valmiit kehykset antavat lisää tietoa modernisoinnista, ja nykyaikaisesta koristeellisuudesta, jota pohditaan vielä tutkimuksen lopussa.

2.3 Aineisto ja sen analyysi

Laadullisessa analyysissä on monta eri aineistonkeruumenetelmää. Yleisimpinä voidaan pitää kyselyitä, haastatteluja, havainnointia tai esimerkiksi dokumenteista kerättyä tietoa. Näitä menetelmiä voidaan yhdistää tai käyttää yksinään, riippuen siitä mikä on sopivin omaan tutkimukseen. (Tuomi & Sarajärvi, 2018, sivu 62) Kirjallinen materiaali mitä käytetään aineistona tutkimuksessa jakautuu kahteen luokkaan: yksityisiin dokumentteihin ja joukkotiedotuksen tuotteisiin. Yksityiset dokumentit ovat esimerkiksi päiväkirjat, puheet, muistelmat. Joukkotiedotuksen tuotteet ovat median tuottamaa tekstiä, eli eri lehdet, artikkelit, myös elokuvat ja tv-ohjelmat. Tutkijan luomat asiakirjat ovat tutkijan tai osallistujien tutkijalle laatimia asiakirjoja tutkimuksen alkamisen jälkeen. Asiakirjojen luomisen erityinen tarkoitus on saada lisätietoja tutkittavasta tilanteesta, henkilöstä tai tapahtumasta. (Merriam ym. 2015) Jouni Tuomi ja Anneli Sarajärvi kuvailevat kirjassaan *Laadullinen tutkimus ja sisällön analyysi*, että näiden dokumenttien analyysissä voidaan käyttää tietyin ehdoin sisällönanalyysia (sivu 72). Aineiston määrällä on myös merkitystä tutkimuksen menestykseen. Liian vähäinen aineisto ei takaa tutkimustulosten todenmukaisuutta tai myöskään sopivaa tieteellisyyttä. (Tuomi & Sarajärvi, 2018)

Aineiston kertyessä tulee valita oikeanlainen tapa analysoida aineistoa. Tässäkin tapauksessa analyysi määräytyy sen mukaan, minkälaista aineistoa on kerätty, sekä minkälaista tutkimusta haluaa tehdä. Sisällönanalyysi on yksi perusanalyysimenetelmistä, ja sitä voidaan käyttää kaikissa laadullisen tutkimuksen perinteissä. Sisällönanalyysin peruskaava on helposti listattavissa, mikä on tutkija Timo Laineen esittämä (Jyväskylän filosofian laitos): täytyy ensin päättää mikä aineistossa on kiinnostavaa, erotella ja merkitä kiinnostuksen kohteet, eritellä kaikki muut pois tutkimuksesta, kerätä merkityt asiat yhteen, luokitella ja teemoittaa aineisto, ja kirjoittaa yhteenveto. Tuomin mukaan tässä on tarpeen olla hyvin valittu aihe, sillä liian laajalle ulottuva aihe synnyttää liikaa kiinnostavia asioita, mikä taas on tutkimukselle haitallista (Tuomi & Sarajärvi, 2018, sivut 77–78).

Aineiston keruu tähän tutkimukseen osoittautui haastavaksi taidekehysten tieteellisen tekstin vähyyden vuoksi. Vaikkakin taidekehystäjän ammatti on arvostettu ja tiedetty ala, on se myös omalla tavallaan aliarvostetussa asemassa, mikä näkyy tieteellisten artikkeleiden ja historiallisen tiedon vähäisyydessä. Taidehistoriassa on keskitytty paljon

taiteilijoihin ja taiteeseen, mutta kehyksistä ei löydy läheskään yhtä laajaa tekstitulvaa tai pohdintaa.

Kehyksistä on paljon artikkeleita ja nettijulkaisuja olemassa, jotka kuuluvat julkisen tiedon piiriin, ja joita tässä tutkimuksessa käytetään hyödyksi. Suurin osa näistä on ulkomaalaisia, mutta jonkin verran suomalaisiakin artikkeleita löytyy. Taidekehyksiin liittyvässä aineistossa, mikä pääosin koostuu artikkeleista taidekehysten historiasta ja ominaisuuksista, käytän ainoastaan lähteitä, mistä vastaa oikea henkilö tai instituutio, esimerkiksi museo, historioitsija, taidekehystämö tai taidekehystäjä. Aineistoa täydentää tutkimuksen edetessä produktiivinen osio, jossa suunnittelen uudet taidekehukset hankkimani taustatiedon perusteella. Tämän jälkeen haastattelu tuo vielä lisää näkökulmaa aiheeseen. Uudet taidekehukset ovat saaneet inspiraationsa klassisista taidekehyksistä, jotka ovat uudelleenmuotoiltuna nykypäivän trendeihin sopivaksi.

Kuten aiemmin jo puhuttiin, aion käyttää sisällönanalyysiä tutkimusmenetelmänä. Aineiston analyysiin pidän sitä sopivana, koska on tarkoitus löytää taidekehyksille ominaisia piirteitä tutkien niiden historiaa, sekä pohdintaa niiden muotoilusta.

Sisällönanalyysi auttaa hahmottamaan aineistosta pääaiheita ja teemoja varsin yksityiskohtaisesti. Hyödynnän tätä varsinkin kehysten ominaisuuksien ja pääpiirteiden analysoimisessa. Sisällönanalyysissä tavoite on kehittää selkeä kuvaus tutkittavasta ilmiöstä ja saada se sanalliseen muotoon (Jouni & Sarajärvi, 2018). Aineisto järjestellään sellaiseen muotoon, jossa jäljellä on tiivis tietopaketti, kuitenkin pelkkää informaatiota ja ilman ylimääräisyyksiä.

3 TAIDEKEHYKSET

Aloitetaan katsaus taidekehyksiin niin sanotusti ruohonjuuritasolta: miten ne tehdään ja mikä niiden käyttötarkoitus on. Täytyy myöntää, ettei itsellä ole käynyt mielessäkään pohtia, miksi taidekehykset ovat ja mikä käyttötarkoitus niillä on.

Kaikista ilmiselvin tarkoitus mitä taidekehykset palvelee, on käytännöllisyys ja ympäristön sisustus. Kehykset luovat mahdollisuuden istuttaa taideteos ympäristöönsä, osallistumalla ympäristön arkkitehtuuriin ja sisustukseen. Käytännöllisyys tulee siitä, että se suojaa maalauksen haavoittuvaisia kulmia ja reunoja, ja auttaa ripustamisessa ja myös taulun pitelemisessä, ilman että maalaukseen tarvitsisi koskea. Taidekehykset toimivat myös ripustimena, mikä jättää pois turhan ripustuksen aiheuttaman paineen itse taideteokselle. Vaikka käytännöllisyys on tärkeä ominaisuus kehyksille, on sillä myös tärkeä tehtävä toimia taiteen hyväksi. Kehykset erottavat taiteen taustaympäristöstään rajaamalla taiteen ja taustan toisistaan. Kehykset auttavat myös fokusoinnin taiteeseen ohjaamalla katseen kehysten sisäpuolelle, ja erottamalla taiteen myös viereisistä tauluista. Ilman kehystä meillä olisi vain kolmiulotteinen objekti, jossa on kuva pinnalla, mutta kehyksen kanssa meillä on ikkuna huoneeseen tai maisemaan. (Savedoff, 1999. sivu 350)

Taidekehys koostuu neljästä puulistan kappaleesta, jotka kiinnitetään toisiinsa kehystämään taideteosta. Taidekehys on normaalisti puista L-muotoista listaa, joka leikataan taideteokselle sopivaksi. Kulmat normaalisti leikataan 45 asteen kulmaan, eli jiiriin, ja kiinnitetään siististi toisiinsa, jolloin saavutetaan siisti ja virheetön kehys taideteoksen ympärille. On olemassa myös monenlaisia eri kiinnitystapoja, esimerkiksi puuseppien käyttämiä puuliitoksia voidaan käyttää myös. Näistä esimerkiksi tappiliitokset, liima, sekä erilaiset leikkaukset puuhun, jotta ne istuvat toisiinsa kuin palapelin palat.

Materiaali, mitä taidekehysten pohjana käytetään, on useimmiten puuta. Nykyään on mahdollista saada myös metallisia ja muovisia kehyksiä. Modernin maailman tuoma etuoikeus on teollisen suurtuotannon mahdollistamat huokeat hinnat ja loputtomat vaihtoehdot. Silti näistä vaihtoehdoista puuttuu koristeellinen, mutta nykyaikainen versio.

Perusolettamus on, että modernit taidekehykset ovat minimalistiset, hengettömät ja eleettömät. Kun taas miettii koristeellista modernia versiota, tulee mieleen leveämpi kehys, jossa yleensä on jokin yksittäinen koristenauha. Tämäkin on jäännöstä klassisista kehyksistä.

Anu Järvinen kuvailee kehyksiä Pro Gradussaan *Materiaalisten kehysten antamia merkityksiä taiteen katsomiselle* näin: Esineelliset kehykset sekä materiaaliset kehykset. Esineelliset kehykset viittaavat kehyksiin itsenäisenä taideobjektina, ja materiaalikehys on sanana vapaamuotoisempi (2016). Tässä tutkimuksessa kohteena on esineellinen kehys, sillä tarkoitus on muotoilla kehykset itsessään, ilman taidetta osana teosta.

3.1 Klassiset kehykset

Klassiset kehykset, puhekielessä tunnetummin ilmaistuna klassiset taidekehykset, ovat hyvin koristeelliset ja näyttävät, riippuen tietenkin tekijästään ja aikakauden tyyleistä. Klassinen taidekehys voi olla esimerkiksi rokokoo-tyylinen, renessanssityylinen, barokkityylinen, ja niin edespäin. Voidaan puhua antiikkikehyksestä tai klassisesta kehyksestä, mutta ottaen huomioon, että antiikki-sana on myös aikakausi: Antiikki eli vanha aika on aikakausi erityisesti kreikkalaisessa ja roomalaisessa historiassa, noin 800 eaa. – 500 jaa (Wikipedia). Tämä aikakausi ei liity antiikkikehyksiin millään tapaa, vaan käsitteenä antiikki voi olla myös vanha esine. Tässä tutkimuksessa puhutaan sekä antiikkikehyksistä ja klassisista kehyksistä, ja ne tarkoittavat samaa asiaa, eli klassisia koristeellisia kullattuja kehyksiä.

Klassiset kehykset nykypäivänä

Kuten aiemmin mainittiin, klassisista taidekehyksistä on olemassa hyvin vähän tieteellistä tekstiä tai historiallisia kirjoituksia. Kun verrataan siihen määrään mitä taiteilijoista ja taiteesta on kirjoitettu, taidekehykset ovat jääneet tässä kohtaa epähuomioon. Näistä kehyksistä on kuitenkin sopivasti tietoa, kun vain osaa etsiä. On huomattu, että taidehistorian kirjoissa puhutaan taiteesta, mutta taidekehyksiä ei juurikaan mainita. Museoissa kehykset on saatettu jättää varaston perälle, ja museon

teknikot ovat saattaneet ruuvata isoja ruuveja kalliin kehyksen läpi. Vaikkakin kehyksiä on käsitelty rankoin ottein, ne saattavat antaa paljon hyvää informaatiota kehyksen ja sen taiteen historiasta. Kehyksen taakse on voitu kirjoittaa missä ne ovat valmistettu, ja kenen toimesta, sekä on saatettu kirjoittaa esimerkiksi näyttelypaikkojen nimiä ja omistajien nimiä. (Brooke, 2014, sivut 27–28)

Smithsonian Magazinessa on julkaistu artikkeli, jossa pohditaan, olisiko aika tunnustaa taidekehysten teko omaksi taiteenmuodoksi. Artikkelissa puhutaan kuinka kehystäjien nimet ovat jääneet unohduksiin, ja kehykset on nähty lähinnä toiminnallisena objektina. Kehysten tarkoitus on ollut suojata taideteosta pölyltä, likaisilta sormilta ja sen tarkoitus on johdattaa silmät katsomaan taideteosta (Cummins, 2020). Toisessa saman lehden artikkelissa kerrotaan, että kehyksiin ei ole rajoitettua tekijänoikeutta olemassa, mikä mahdollistaa kehysten kopioimisen (Gambino, 2009). Tämä puolestaan on antanut mahdollisuuden tuottaa uusia kehyksiä maailmaan. Mielenkiintoista olisi koittaa tulkita, miten kehysten asema olisi nykypäivänä, jos kehyksille olisi laitettu mallisuoja ja rajoitettu tekijänoikeuksia. Ainakin kehystäjien nimiä olisi enemmän tiedossa, vähintään heidän, jotka olisivat asettaneet tekijänoikeudet ja mahdolliset mallisuojat omille luomuksilleen.

Klassisia taidekehyksiä voi löytää nykypäivänä monista paikoista. Kierrätyskeskukset, huutokaupat, hyvin varustellut kehystämöt sekä yksityiset myyjät ovat vaihtoehtoja, mistä lähteä etsimään. Klassiset taidekehykset ovat kuitenkin antiikkia, ja nykypäivänä voi olla vaikea erottaa, onko kehykset oikeasti antiikkia, vaiko esimerkiksi uustuotantoa. Tunnistamiseen tarvitsee paljon taustatietoa, henkilön, joka osaa tunnistaa aidon kultauksen, eri aikakausien tyyliä, materiaalit, sekä erottamaan modernin ja vanhan ajan tavan valmistaa kehyksiä.

On mahdollista ostaa valmistuotantoa eri sisustusliikkeistä, sekä kehystämöiltä, jotka voisi mieltää klassisten taidekehysten tyyliksi. Usein näissä valmiskehyksissä on maalattu pinta, joka mukailee kullattua pintaa. Myös ornamentaaliikkaa on, eli koristeellisuutta löytyy, tosin vähäeleisemmin tehtynä ja selkeästi helpompana teolliseen tuotantoon. Tämä mahdollistaa huokeamman hinnan kehyksille. Huokeampi hinta tarkoittaa myös suurempaa saavutettavuutta. Tekijänoikeuksien puuttuessa, ei ole mikään ihme, että klassiset taidekehykset ovat edelleen joidenkin suosiossa.

Tutkittuani lisää suomalaisten kehystämöiden sivuja, huomasin, että edelleen on saatavilla näitä kullatun näköisiä kehyksiä, mutta myös pronssisena sekä hopeisena.

Saman huomasi myös amerikkalaisten kehystämöiden sivuilta. Vaihtoehtoja on loputtomiin: on enemmän koristeellisia ja vähemmän koristeellisia. Jakaumat on useassa paikassa jaettu nimillä moderneihin ja yksinkertaisiin kehyksiin, sekä klassisiin kehyksiin. Lyhyesti: valikoima on valtava, koristeellisuutta on jonkin verran. ”Uusien klassisien kehysten” yleistä ulkomuotoa, mitä nykyään käytetään kehystysvalmistuksessa, kutsutaan klassiseksi taidekehyykseksi.

3.2 Klassisten taidekehysten eri tyylejä ja aikakausia

Taiteen jälleenmyyntiyriitys Academy Fine Paintings kertoo sivustollaan eri aikakausista ja tyyleistä. Suuri joukko koristeellisia kehyksiä tulee ranskasta. Tyylit ovat nimetty Ranskan kuninkaan Ludvigin mukaan – tässä tutkimuksessa puhutaan Louis nimellä, sillä Ludvig on suomennos kuninkaallisesta etunimestä, mutta seuraavat kehystyylit tunnetaan nimellä Louis.

Louis-tyyliset kehykset jakautuvat viiteen aikakauteen: Louis XIII (1630–1643), Louis XIV (1643–1715), Régence (1715-1723), Louis XV (1723-1774) ja Louis XVI (1774-1792). (Academy Fine Paintings, 2023) Régence aikakausi oli, kun Louis XV oli vielä alaikäinen, ja Ranskaa hallitsi Philippe d’Orléans. (Wikipedia)

Louis-tyyliset ja niiden aikakaudet ovat suhteellisen samankaltaisia, mutta harjaantuneelle silmälle erotettavissa. Runsaimmin koristellut alkavat Louis XIV kehyksistä: ne pitivät sisällään usein c-kierukoita, lehtikuviota ja kukkia. Kukkat olivat usein auringonkukkia. C-kiekurat ovat toistuvia lähes kaikissa erittäin koristeellisissa kehyksissä. Myös lehtikuviot ja erilaiset kukat ja nauhat ovat tyypillisiä koristevaihtoehtoja. Louis-tyyliset kehykset olivat alkuun veistäjien kaivertamia, mutta Régence-aikakaudella alettiin valmistaa halvempia kehysksiä, jotka imitoivat kaiverrettua puuta. Nämä tosin olivat tehty kipsimuoteilla tai paperimassalla (Bruno Pons, 1987).

Seuraavaksi kuvaesimerkit Louis-tyylisistä kehyksistä:

1. *Louis XIII*

2. *Louis XIV*

3. *Régence*

4. *Louis XV*

5. *Louis XVI*

Kuva 1-5. Esimerkkikuvat Louis-tyylisistä kehyksistä.

Kuten kuvista huomaa, samankaltaisuuksia on paljon. Koristeellisuus on selkeästi ollut päätähtenä osittain kehysten valmistuksessa. Tyyliään ne kuuluvat barokin ja rokokoon aikakauteen. Näistä viimeisin, Louis XVI alkaa olla jo yksinkertaisempaa neoklassista tyyliä, joka kertoo ajan tyylin vaihtuneen. Näistä esimerkeistä kaikki ovat mielessäni, kun ajattelen vanhoja klassisia kehyksiä.

Kun rokokoo-koristeet – jotka olivat tehneet niin paljon kehyksen tärkeyden eteen – alkoivat menettää suosiotaan, tyylin muutoksen vaikutus näkyi paitsi koristeiden vaihtelussa, myös erityisesti radikaalissa profiilin muutoksessa, joka äärimmillään oli yksinkertainen suorakulmainen osa. Keskukset, kulmat ja kaikki kartussit hävisivät. Taiteilijat suosivat kuvanveistollisten elementtien pitämistä kehyksen yläosassa - esimerkiksi raskaat koristeelliset köynnökset, jotka nousevat kartussista ja joskus kiinnitetään näkymättömillä "nauloilla". Ornemanistit, eli koriste-ekspertit, jotka olivat osaltaan vaikuttaneet rokokoo-tyylin kehitykseen, sopeutuivat nopeasti näihin uusiin ajatuksiin. (Bruno Pons, 1987)

Vanhat käytännöt kehysten valmistuksessa

Vanhoista käytännöistä on itselle muodostunut hyvin pintapuolinen käsitys. Ainoa mitä tiesin entuudestaan, on puulista pohjana, kipsin käyttö koristeissa, sekä pintojen kultaus. Tutkittuani amerikkalaisen taidekehystämö ja -restaurointiyhtiön Lowyn sivuja selvisi, että olettamukseni ei osunut kauas, sillä koristeita tehtiin tosiaan kipsistä, jotka kiinnitettiin puisiin kehyksiin. Kipsin lisäksi käytettiin komposiittiseosta, jossa oli kipsiä, pihkaa ja liimaa. Vuosisadasta riippuen koristelu tehtiin joko kaivertamalla suoraan puuhun tai sitten kipsillä valaen. Kahdeksastoista vuosisata oli kaivertamisen aikaa, mutta yhdeksästoista vuosisadan alussa yleistyi kipsin käyttö puisten kehysten pinnalla. Huonekaluista tuttuja liittämistekniikoita on käytetty hyödyksi myös taidekehysten kulmien kohdalla. On olemassa myös täysin metallisia klassisia taidekehyskiä. (Lowy 1907)

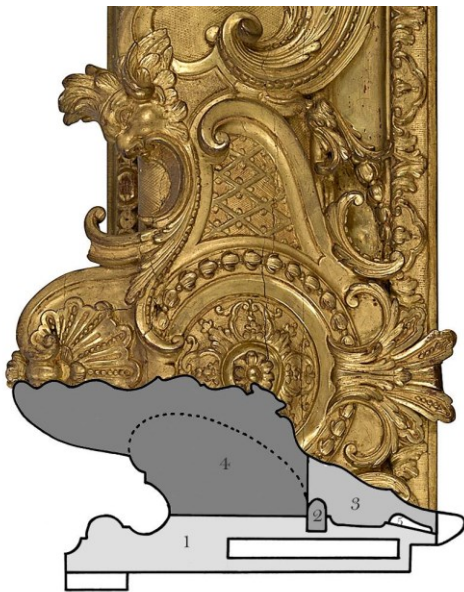
Taiteilijoiden kanssa työskenteli usein myös mestarikaivertajat, jotka loivat näyttävät kehykset taiteilijan teokselle. Esimerkiksi Leonardo Da Vincin maalaukselle ”*Virgin of the Rocks*” teki mestarikaivertaja Giacomo del Maino kehykset, mutta Da Vinci viimeisteli kehykset kultaamalla ne itse. Kehysten kaiverrus aloitettiin aiemmin kuin itse maalauksen, koska kaivertaminen vei enemmän aikaa kuin itse maalaus. (Tarasov, 2007, sivu 172) Kaiverretut kehykset ovat todellakin mestarin työtä, sekä hidasta, jolloin kipsimuottien käytön yleistyminen oli välttämätöntä. Kipsin sekä komposiittiseosten käyttäminen koristeiden materiaalina, sekä muottien käyttö olivat oman aikansa innovaatio.

Taideteosten kehystäminen on alkanut noin 1200-luvulla Italiasta. Näihin aikoihin taiteilijat maalasivat puisille paneeleille. Paneelin keskusta kaiverrettiin, mikä muodosti reunuksille kehykset, joihin kiinnitettiin listaa. Nämä listat mukailivat siihen aikaan ovien ja ikkunoiden reunalistoja. 1500- ja 1600-luvulla taitelijat alkoivat siirtyä pois paneelimaalauksista ja käyttivät kangasta taulupohjana. Tällöin myös kehyksistä tuli suosituimpia ja sellaisia, miten näemme ne nykypäivänäkin. Esimerkiksi Cassetta-tyylinen kehys saattoi olla samaa puuta paneelin kanssa, mutta kankaiseen maalaus pohjaan siirryttyä kehykset olivat erillisiä kappaleita, irrotettavia ja vaihdettavissa. Euroopassa varsinkin alkoi vahvistua eri alueelliset tyylit taidekehyksille, ja eri tyylit taas inspiroituivat toisistaan. Siirtymä erillisiin kehyksiin antoi taideteosten omistajille mahdollisuuden "leimata" teoksensa omanlaiseksi ja esimerkiksi vaihtaa kehykset sopimaan sisustustyyliin. (Migdol, 2021)

Getty-museon konservattori Gene Karakker kuvailee haastattelussa 1800-luvun koristeellisten kehysten suosiota sillä, että taideteosten omistajat ja keräilijät halusivat kehysten avulla saavuttaa taideteokselle suuremman ja tärkeämmän aseman. Karakker mainitsee myös, ettei taiteilijat ole välttämättä halunneet näin itse käyvän. (Migdol, 2021)

Katsaus kehysten sisään

Seuraavaksi tarkastellaan esimerkkinä kehyksen valmistuksesta Nicolas Poussinin maalauksen kehysten läpileikkausta.

Nicolas POUSSIN
 The Crossing of the Red Sea (1632-1634) (detail-frame)
 oil on canvas
 155.6 x 215.3 cm
 National Gallery of Victoria, Melbourne

Kuva 6. Poikkileikkaus Nicolas Poussinin taulun kehyksistä.

Runko on ihan aluksi massiivipuuta, tammea. Kun puun pituudet oli siirretty *menuisierin* (kaapintekijän) työpajaan, ne muotoiltiin karkeasti ja liitettiin sen *ogee*-profiiliin (arkkitehtoninen termi pitkänomaiselle S-käyrälle).

Yllä näkyvä poikkileikkaus tarjoaa jonkinlaisen käsityksen siitä, miten nämä osiot muovailtiin ja liitettiin toisiinsa.

Osat 1 ja 4 on kiinnitetty toisiinsa puisilla tapeilla, jotka yhdistävät osat kussakin kulmassa ja ylä- ja alapalkin keskellä. Muut osat pidetään yhdessä naulojen ja liiman avulla. Lisäksi puun pituuksiin on lisätty pieniä osia puuta, jotta ne tukevat kaikista uloimpia koristeiden osia. Kaiverrusvaiheessa koristeet kaiverrettiin karkeasti, eikä siinä

olisi ollut mitään yllä näkyvistä yksityiskohdista, kuten lehtien suonia tai ristikkäiskuvioita.

Nämä kootut ja karkeasti muotoillun puun osat annettiin sitten veistäjän työpajaan, joka on rikastanut kokonaisuutta kaunistamalla koristeiden jälkeä ja lisäämällä muita koristeita. Ornamenttivalinta edustaa Ludvig (Louis) XIV:n aikaa, joka on 1600-luvun barokkityyliä: suorat sivut ja projisoivat kulmat ja keskikoristelmat.

Lopulta kehykset saapuvat kultaajan käsiin, joka käsittelee kehysten pinnan gessolla, ja sen jälkeen kultauksella ja kultauksen käsittelyllä. Kullattua pintaa värjätään, jolloin kiiltävyys ei ole niin silmiinpistävä ja että se sopii paremmin taulun kanssa yhteen visuaalisesti. (Lelyveld, 2021)

Kehysten muotoilu nykypäivänä

Kehysmateriaalin valmistus alkaa tehtaasta, joka valmistaa listaa. Yleensä L-lista on kehyslistan pohjana, joka sitten päällystetään ja maalataan. Riippuen siitä, minkälaista tyyliä haetaan, saatetaan kehykseen hioa tai kaivertaa erilaisia viisteitä, muotoja, kaaria ja kiinnittää sopivia koristeita. Tämä vaihe tapahtuu ennen pintakäsittelyä. Valmistaa myydään kehystämöille, jotka leikkaavat ja asettavat kehykset taideteoksen ympärille.

Turun Sanomien haastattelussa ”Kehystäminen on millintarkkaa” kehystäjä Sami Kurki kertoo, minkälaista kehystys on nykypäivänä (2006). Hän kertoo, että kehykset ovat osa kodin sisustusta, ja että taulut kannattaa parittaa oman aikakauden tyyliin kehykseen. Modernit taulut näyttävät paremmalta moderneissa kehyksissä, ja vanhoihin teoksiin taas oman aikakauden kehys. Grafiikan teoksista hän kuvaili, että ne kannattaa kehystää vaatimattoman tyylikkäästi, niin että kehystys ei vie kaikkea huomiota pois taiteelta.

Haastattelussa mainitaan myös, että Suomessa valmistetaan kehyslistaa kahdessa paikassa, Tammisaarella ja Parkanossa. Mänty on päämateriaali. Pintakäsittely tehdään petsaamalla, maalaamalla tai folioinnilla. Mainitaan myös, että ulkomailla puumateriaalina käytetään apashia, ajuspuuta ja raminia.

Artikkelissa mainitaan myös kehystenkasauskoneesta, joka on moderni keksintö ja nopeuttaa kehysten kokoamisvaihetta. (Hihnala, 2006)

Useamman kehystäjän haastattelun lukeneena, huomasin mielipiteiden jakauman. Kuten edellä mainitaan, kehystäjä Sami Kurki mainitsee, että kehykset ovat osa sisustusta.

Kehyksillä on kuitenkin ainakin kolme tarkoitusta: sisustuselementti, suoja, ja taideteos itsessään. Uskon, että taideteoselementti pätee koristeellisiin kehyksiin, sillä eleettömät ja modernit kehykset eivät kiinnitä juurikaan huomiota samoin kuin kauniisti koristellut kehykset. Koristeellisuus siis lisää kehysten funktioon esteettisyysaspektin.

Koristeellisuus voi olla osa taidetta tai lisätä taiteen kokonaisvisuaalisuutta.

Hengettömät modernit kehykset ovat helpommin vaihdettavissa sisustukseen sopivaksi oikeilla sävyillä, sillä ne sopivat kaikenlaiseen taiteeseen. Koska ne eivät kiinnitä huomiota taiteesta pois, niin ne ovat myös siten helpommin vaihdettavissa.

4 KEHYSTEN ORNAMENTALIikka JA SYMBOLIIKKA

4.1 Naturalismi kehyksissä

Taiteilijat ja käsityöläiset ovat ammentaneet inspiraatiota luonnosta ja hyödyntäneet erilaisia tekniikoita ja materiaaleja tuodakseen kehyksiin luonnonmukaista kauneutta. Naturalismi on tyyliuuntaus, joka kuvastaa luontoa mahdollisimman tarkasti sitä kaunistelematta, löytää paikkansa paitsi maalauksissa ja veistoksissa myös taidekehysten suunnittelussa ja koristelussa. (Tieteen termipankki, 2016)

Luonnonmukaisten elementtien sisällyttäminen kehyksiin luo harmonisen suhteen taiteen teoksen ja sen ympäröivän ympäristön välille, luoden yhtenäisen esteettisen kokemuksen. Kehykset toimivat sekä toiminnallisina että esteettisinä elementteinä, tarjoten visuaalisen ja kontekstuaalisen yhteyden kehystettyyn teokseen.

Naturalististen koristeiden käyttö taidekehyksissä näkyy läpi taiteen historian. Renessanssin ja barokin aikakausina kehyksissä oli usein monimutkaisia veistoksia, jotka olivat inspiroituneet luonnosta, kuten lehdistä, kukista ja eläinhahmoista. Nämä orgaaniset koristeet heijastivat aikakauden vallitsevia taiteellisia tyyliä ja pyrkivät lisäämään teoksen visuaalista vetovoimaa jäljittelemällä luonnossa esiintyviä elementtejä. (Tarasov, 2007)

Naturalismin tarkoitus on kuvata ympäristöä siten kuin se on. Klassisissa kehyksissä esiintyvät kukkaset, marjat, lehdet ja kaikki luonnollinen on naturalismia. Uusien modernien kehysten suunnittelussa näen valtavasti mahdollisuuksia ammentaa inspiraatiota tästä. Esimerkiksi marjoista saisi ihastuttavan jatkuvan kuvion, tai miksei kukkasistakin. Modernisoituna en usko sen olevan enää puhdasta naturalismia tosin, sillä modernisointi prosessina on muotojen yksinkertaistamista, ja naturalismin pääpiirre on luonnon ja ympäristön kuvaaminen sellaisenaan kuin se on.

4.2 Symbolismi kehyksissä

Symbolismin kuvaillaan olevan asiaa, jonka merkitys assosioidaan johonkin toiseen asiaan. Esimerkiksi niinkin yksinkertainen asia kuin kieli, jota puhutaan, on itsessään symbolismia. Jokaisella sanalla on oma merkityksensä. Täten joka sana symboloi jotain tiettyä asiaa, ollen siten symboli. (Whitehead, 1958)

Symbolit ovat olennainen osa taiteen kieltä, ja niiden käyttö kehyksissä luo lisäulottuvuuden teoksen tulkintaan ja merkityksellisyyteen. Symbolismi on taiteen ilmaisun keskeinen osa, ja sen merkitys ulottuu myös taidekehyksiin. Kehykset eivät pelkästään rajaa ja suojaa teosta, vaan niillä voi olla myös symbolisia viestejä ja merkityksiä, jotka täydentävät teoksen sanomaa (Tarasov, 2007). Symbolismi taidekehyksissä luo yhteyden teoksen ja sen ympäristön välille, lisäten syvyyttä ja monitulkintaisuutta.

Symbolien käyttö taidekehyksissä on läsnä eri aikakausien taiteessa. Erityisesti esimerkiksi renessanssi- ja barokkiaikakausilla kehyksiin saatettiin sisällyttää uskonnollisia symboleja, kuten ristejä ja enkelihahmoja. Näillä symboleilla pyrittiin vahvistamaan teoksen hengellistä merkitystä tai viittaamaan taiteelliseen kontekstiin. Symbolismi sivuaa myös hieman naturalismia, sillä naturalistinen kehys, jossa esiintyy kukkia ja eri kasvien lehtiä, on kuvastanut kirkkotäiteessä taivasta, sillä kukat kuvastavat täydellisyyttä ja äärimmäistä kauneutta, ja täten kuvastavat taivasta, joka mielletään täydellisenä ja kauneimpana paikkana. (Tarasov, 2007)

Symbolien ilmaiseminen taidekehyksissä voi tapahtua eri tavoin riippuen materiaaleista ja tekniikoista. Esimerkiksi koristekuvioinnissa käytettävät lehtikoristeet tai kukkamotiivit voivat viitata luonnon kauneuteen, elämän kiertokulkuun tai kasvun symboliikkaan. Myös värit voivat olla symbolisia, esimerkiksi punainen voi viitata intohmoon tai voimaan, kun taas sininen voi liittyä rauhaan tai henkisyys. Lisäksi tiettyjen materiaalien käyttö kehyksissä, kuten kulta tai jalokivet, voi tuoda mukanaan symbolisia merkityksiä, kuten vaurautta tai arvokkuutta.

Symboliikan hyödyntäminen kehysten muotoilussa

Symboliikka on ollut olennainen osa ihmisen viestintää muinaisista ajoista lähtien. Nykymaailmassa symboliikalla on edelleen merkittävä viestintämuoto, mahdollistaen monimutkaisten ideoiden ja tunteiden välittämisen visuaalisten representaatioiden avulla. Symbolit voivat olla myös kulttuurillisesti tunnettuja: yksinkertainen esimerkki tästä olisi sydän, joka symboloi rakkautta.

Taidekehykset toimivat enemmän kuin pelkkänä rajana teoksille; niillä on potentiaalia muuttua voimakkaiksi symboliikan välineiksi. Strategisesti symboleita taidekehyksiin sisällyttämällä taiteilijat ja suunnittelijat voivat tehostaa teoksen tarkoitettua viestiä ja luoda syvempiä yhteyksiä katsojiin. Symboleita voidaan valita kulttuurisesta merkityksestä, henkilökohtaisista assosiaatioista tai universaaleista merkityksistä luomaan rikkaan visuaalisen tarinankerronnan kokonaisuuden. Symbolien avulla myös kehysten merkitys muuttuu tärkeämmäksi osaksi taideteosta.

Symbolien käyttäminen taidekehyksissä vaatii harkintaa ja tarkoitushakuisuutta. Symboliikalla on edelleen tärkeä rooli nykymaailmassa, mahdollistaen taiteilijoille tavan viestiä useilla tasoilla ja luoda merkityksellisiä yhteyksiä katsojiin. Esimerkiksi runoilija Alexander Popen potrettimaalauksessa on maalattu kehys, jossa käärme puree itseään hännästä, kuva 7. Tämä oli siihen aikaan symboli ikuisuudesta, ja se kuvastaa runoilijan ikuista kuuluisuutta. (Lynn Shepherd, 2012)

Kuva 7. Studio of Sir Godfrey Kneller, Portrait of Alexander Pope.

Kehykset nykypäivänä

Kehykset nykypäivänä ovat saaneet suuremman aseman funktionaalisenä esineenä. Moderni ja minimalistinen listakehys suojaa reunoja ja siistii taulun ulkomuodon piilottamalla taulun reunukset alle. Taidekehystämöt kannustavat sivuillaan asiakkaitaan valitsemaan juuri oikeanlaiset kehykset nykytaideteoksiin. Nykyaikaiset maalaukset, jotka on tehty edustavammilla tai ekspressiivisemmillä tyyliillä, esitetään kuitenkin usein optimaalisesti kehyksissä, joissa on perinteisempiä ja monimutkaisempia pintoja, jotka on viimeistelty rikkaammalla, hangatulla tai vanhentuneella patinalla.

Nykyaikaiset runkoprofiilit valmistetaan usein yksinkertaisina litteinä, pyöristettyinä, viistoina tai porrastettuina muotoina, mikä minimoi aiheen häiritsemisen. Monet taidekeräilijät kuitenkin katsovat, että joitain nykyaikaisia maalauksia voidaan parantaa käyttämällä ilmeikkäämpiä kaiverrettuja ja koristeltuja listoja, jotka perustuvat perinteisiin klassisiin kehystyyleihin täydentämään taideteoksen tyyliä ja persoonallisuutta. (Lowy 1907, 2023)

5 TAUSTOITUS UUSIEN KEHYSTEN MUOTOILUUN

Klassisten kehysten selkeästi erotettavat piirteet

"Kehykset kuuluvat huonekalujen historiaan sekä maalaustaiteen historiaan, ja kuten muillakin muodikkaiden huonekalujen tyypeillä, niillä on selkeä alueellinen persoonallisuus." Laura Houliston (1999). Taidekehysten piirteet on yleisesti yhdistetty vallitseviin sisustuksen trendeihin. Samankaltaisia piirteitä voi löytää arkkitehtuurista, kalusteista ja jopa käyttöesineistä. Koristeellisuus oli ennen teollista vallankumousta suuri osa elämää, toki sille kenellä siihen oli varaa. (Houliston, 1999)

Yksi klassisten taidekehysten selkeimmin erotettava piirre on niiden kullattu pinta. Usein klassisissa kehyksissä on kullattu pinta, yleensä kokonaan, mutta toisinaan myös vain osittain. Kultaus luo kehyksille arvokkuutta ja tärkeyttä, onhan se tietenkin myös huomiota herättävä.

Kultaus ei mielestäni sovi moderneihin kehyksiin, joten suunnittelemani kehykset eivät tule olemaan kullatut. Tarkoituksena on suunnitella saavuteltavissa oleva kehys, ilman jalometallia, mutta silti koittaa pitää kuvitteellinen arvokkuus mukana. Arvokkuus on tosin ominaisuus, jonka kohdalla voidaan pohtia sen haluttavuutta nykypäivänä.

Nykyajan tärkeää symboliikkaa, pohdintaa

Nykyajan symboliikkaa voidaan käsitellä tässä tapauksessa maailmantilanteen kautta. Pinnalla olevat aiheet ovat esimerkiksi sota, ihmisoikeudet, ja ilmasto-ongelmat. Näistä mietittynä varmasti sotaan löytyisi jokin, mikä symboloi sitä. Ihmisoikeuksien symbolia on vaikea määrittää taiteellisesti, tai liittää mitenkään mystiikkaan, eikä ihmisoikeusjärjestöjen logot ole oikeita muotoja taidekehyksille tässä tapauksessa. Ilmasto-ongelmista pystyisi varmasti kehittämään omaa symboliikkaa, sillä se liittyy luontoon ja varsinkin luontokatoon, jolloin esimerkiksi kuihtuvat kukat voisivat symboloida tätä maailmanlaajuista ongelmaa.

Myös yksinkertaiset muodot kuvittelisin symboloivan yksinkertaista aikaa, ilman monimutkaisia maailman ongelmia. Muotojen yksinkertaisuus ja pinnan tasainen väri näyttää rauhalliselta ja vaatimattomalta. Orgaaniset muodot esiintyvät luonnossa poikkeuksetta, jolloin epäsäännölliset muodot voisivat mahdollisesti symboloida luontoa.

Koristeellisuus

Koriste on visuaalinen elementti, joka lisätään taiteellisiin tai esineellisiin teoksiin, tarkoituksenaan korostaa esteettisiä tai symbolisia merkityksiä (Coomaraswamy, 1939). Koriste voi ilmentää toistuvia muotoja, kuvioita, väriä tai muita yksityiskohtia, jotka täydentävät ja rikastuttavat teoksen ulkoasua. Se voi myös viitata kulttuurisiin, historiallisiin tai sosiaalisiin konteksteihin, jolloin koriste voi välittää tietoa tai kommunikoida tiettyjä merkityksiä. Koristeellisuus taidekehyksissä näyttäytyykin tällä tavoin, esimerkiksi kirkkojen tauluissa symboloidaan koristeilla usein taivasta, tai jotain raamatullista tapahtumaa (Tarasov, 2007). Koristeellisuus voi olla myös vain pelkästään visuaalisena elementtinä, ilman minkäänlaista kontekstia.

Koristeellisuus puhekielessä ja arkielämässä tuo mieleen erilaisia kiekuroita ja pieniä yksityiskohtaisia muotoja. Koristeet voivat olla myös pieniä muodoiltaan, jolloin niiden ihailu vaatii katseen pysähtymistä pidemmäksi aikaa. Minimalistiset muodot taas yksinkertaisuudellaan vaativat enemmän täydellisiä muotoja, jolloin koristeettomuus korvaantuu puhtailla selkeillä muodoilla. Uusia muotoiltavia taidekehysiksi varten koristeellisuus on tässä tapauksessa suurpiirteistä, sillä näkemykseni on, että nykyaikana koristeellisuus on muuttanut muotoa kohti selkeämpiä muotoja.

Minimalismi ja modernismi kehysten muotoilussa

Filosofi Immanuel Kant on esittänyt myös teoriansa kehyksistä. Hän kuvailee kehysten kilpailevan taiteen kanssa, ja yrittävän viedä huomiota pois taiteesta. 1900-luvun alussa Kantin mielipide sai ensimmäisen iteraation, kun ensimmäisen sukupolven abstraktit taiteilijat riisuiivat kehukset koristeistaan, jättäen jäljelle hengettömän listan kehystämään taidettaan. Samankaltainen tapahtuma, joka on mielestäni mainitsemisen arvoista, on New Yorkin Museum of Modern Arts 1980-luvulla, jotka vaihtoivat kaikille museon tauluille hengettömät kehukset. Tätä perusteltiin muun muassa sillä, että se sopii paremmin ympäristöönsä, sillä museon arkkitehtuuri on moderni ja minimalistinen. Tämä aiheutti taidekriitikoissa kuhinaa jo silloin, ja keskustelua käytiin alkuperäisten taidekehysten arvosta ja arvostuksesta. (Brooke, 2014)

Minimalismi ja nykyaikainen muotoilu on kaunista katseltavaa. Yksinkertaisuudessaan pienetkin yksityiskohdat tulevat merkittäväksi, kun muodot ovat tarpeeksi hyvin toteutettuja. Minimalismi on syntynyt tarpeesta tyytyä vähempään. Kotitalouksien valtava tavaramäärä ahdistaa mieltä ja myös maapalloa. Vastapainoksi kaikelle ylellisyydelle on syntynyt tarve pärjätä vähemmällä ja tyytyä siihen mitä on valmiina. ’

Uusille kehyksille olisi täten luontevaa sisällyttää minimalismia ja yksinkertaisia muotoja. Ajan henki tulee kuitenkin näkyä suunniteltaessa nykypäivän esineitä, ja siksi on tärkeää sisällyttää minimalismia tai yksinkertaisuutta moderneihin koristeellisiin kehyksiin. Koristeellisuus voi olla myös yksinkertaista.

Nykyajan trendit muotoilussa

Muotoilun tueksi kävin läpi eri sisustuslehtien ja aikakauslehtien artikkeleita nykyajan trendeistä. Nämä onnistuivat listaamaan kaikki ne asiat, jotka tiesin etukäteen olevan trendejä. Kotiliesi, Anna, sekä myös Iltalehti kertoivat pyöreiden muotojen, tekstuuriin ja lämpimien sävyjen olevan vuoden 2023 trendejä. Mainittakoon myös luonnonläheisyys, jonka arvelen johtuvan etenevästä luontokadosta ja ilmastonmuutoksesta. (Alina Koskela, 2023) (Satu Virtanen, 2023)

Iltalehden trendejä koskevassa artikkelissa 7.2.2023 ”Kaikki haluavat nyt tällaisen sohvan – Tällainen on trendisisustus vuonna 2023” oli kolme haastateltavaa: Anne Ikonen, sisustussuunnittelun vastaava, Ikea; ja Mirella Virtanen, sisustusarkkitehti, Isku, sekä Maria Hietaranta, sisustussuunnittelija ja myymäläpäällikkö, Skanno. Hietaranta kuvailee pyöreiden muotojen olevan edelleen pinnalla, samoin myös raskaan näköiset leikkisät muodot. Hietaranta mainitsee myös orgaaniset muodot. (Liisa Lahti, 2023)

Tämä kaikki vahvistaa sen, mitä itsekin olen löytänyt nykypäivän trendeistä. Toki muotoilijana minulla on päivittäisenä tapana selailla mitä maailman muotoilussa tapahtuu, eli olen jo etukäteen tietoinen kaikesta tästä. Koteihin halutaan pehmeyttä ja pyöreyttä, joka toimii loistavasti sekä pyöreän arkkitehtuurin kanssa, mutta myös vastapainona kulmikkaalle arkkitehtuurille.

Erilaiset tekstuurit ovat sisustuksessa tekijöitä, jotka rikkovat muuten samankaltaista ympäristöä, ja luovat silmille jotain ihasteltavaa. Tekstuurit toimisivat siten koriste-elementtinä myös kehyksissä. Silmät kiinnittävät huomiota tekstuuriin, joka on kehyksissä, ja sitä kautta myös taiteeseen. Samalla tekstuuri taidekehyksessä lisää sisustukseen jotain, mikä sopii ympäristöönsä.

Muotoilijoiden keskuudessa on paljon sisäisiä trendejä, esimerkiksi eri materiaalien käyttö. Nämä eivät ole niinkään kaupallisia trendejä, vaan pikemminkin muotoilijoiden omia projekteja. Näistä esimerkiksi paperimassa on tullut takaisin. Paperimassa antaa paperimaisen tekstuurin ja toimii hyvin muovailtavana materiaalina, jota pystyy muovaamaan käsin tai painelemaan erilaisiin muotteihin. Paperimassaa pystyy myös valmistamaan kierrätettävästä paperista, koska se on sekoitus paperisilppua, vettä ja liimaa. Kuivuessaan massasta tulee kovapintainen ja pinnoituksen jälkeen se kestää myös aikaa. Paperimassaa pystyy myös värjäämään, sekä vaihtelevaan tekstuurin kokoa paperisilpun koon myötä.

6 KEHYSTEN PROTOTYPOINTI

6.1 Kehysten prototyypin muotoilu

Päädyin taustatutkimuksen antamien tietojen perusteella kahteen eri prototyyppiin. Toiseen muotoilen orgaanisia muotoja ja toiseen yksinkertaisia geometrisia perusmuotoja. Suunnitellessani kehyksiä koitan sisällyttää ne tietynlaiseen ympäristöön, eli liittää ne nykypäivän sisustukseen sopivaksi. Tällöin niiden merkitys on sisustuksellinen. Aion käyttää myös valmiita kehyksiä pohjana, sillä tämän tutkimuksen tarkoituksena ei ole keksiä kehyksiä uudelleen, vaan luoda jotain visuaalisesti koristeellista sopimaan nykypäivän trendeihin ja sisustukseen.

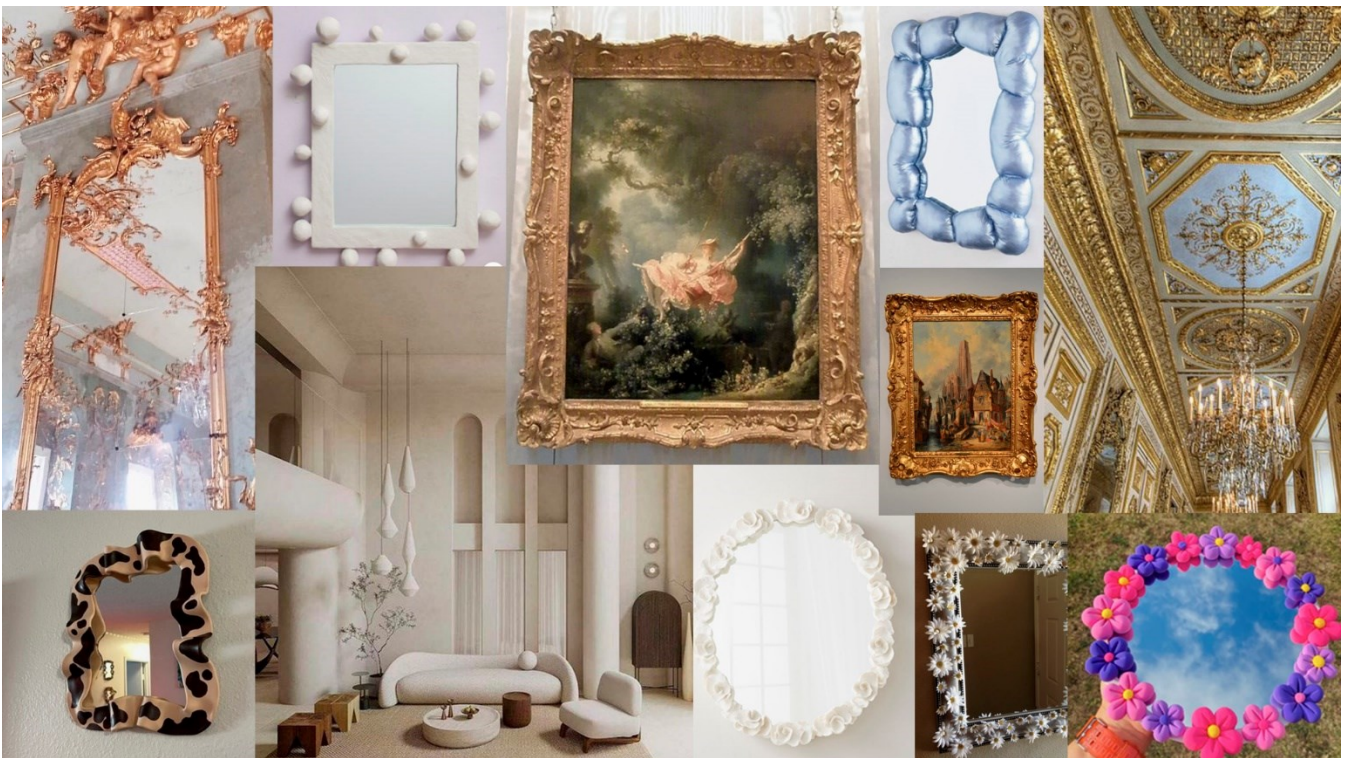
Ensimmäiseen prototyyppiin aion kiinnittää erilaisia geometrisia muotoja. Nämä muodot ovat perusmuotoja, ja ne luovat rytmikkaa kehyksille, mutta myös kuvastavat siten nykypäivän trendejä. Prototyypille haluan myös neutraalin sävyn, sopien siten nykypäiväiseen sisustukseen paremmin. Perusmuodot aion tehdä erikseen ja asetella ja kiinnittää ne valmiisiin kehyksiin, ja lopulta maalata pinnan niin, että liimatut koristeosat näyttävät olevan osa kehystä. Klassisten taidekehysten koristeet ovat usein tehty näin, joten käytän samaa ideaa myös prototyypin valmistukseen.

Se miten päädyin orgaanisiin muotoihin, johtuu taustatutkimuksen antamista tiedoista. Symbolismin merkitys taidekehyksissä inspiroi käyttämään luontoteemaista aihealuetta, ja nykypäivän trendit pitävät sisällään orgaanisia muotoja, ja ajatustasolla yhdistän orgaaniset muodot luontoaiheiseksi. Pyrin siihen, että muodot ovat tarpeeksi yksinkertaisia, ettei yksityiskohtia tule liikaa. Tekstuuri tulee tässä kohtaa esiin, sillä tekstuuri luo omanlaista koristetta, joka kiinnittää katseen kehyksiin. Tarkemmin sanottuna, tekstuuri on se mihin katse kiinnittää huomion, ja täten se on myös koriste-elementtinä kehyksissä. Siten päädyin paperimassaan, sillä sitä on käytetty klassisten taidekehysten koristeiden materiaalina. Olen huomannut sen olevan myös tällä hetkellä suosittu materiaali muotoilijoiden kesken, sekä askartelumaailmassa.

6.2 Suunnitteluvaihe

Suunnittelu alkoi moodboardin eli mielikuvataulun kasaamisesta, kuva 8. Moodboard on muotoilun apuna käytettävä kuvakollaasi, johon lisätään kuvia haluamasta tunnelmasta, sekä inspiraatiokuvia haluamasta aiheesta. Halusin lisätä moodboardiin klassista koristeellisuutta ja modernia tyyliä. Löytämäni kuvat kuvastavat hyvin sitä ajatusta, mitä modernilla koristeellisuudella haluan saavuttaa.

Moodboard:

Kuva 8. Moodboard.

Moodboard kuvastaa klassisten kehysten koristeellisuutta, sekä nykyajan moderneja kehysiä, jotka oikeastaan vaan löytyvät peileistä. Peilien kehyksissä on hyvin erikoisia tyylejä, jotka eivät välttämättä ole jokaiseen makuun. Mukana on myös ranskalaista renessanssiajan sisustusta, tarkemmin sen ajan arkkitehtuuria ja seinäpaneeleja. Yksi kuva kuvastaa nykyajan trendeihin sopivaa sisustusta, joka sisältää paljon pyöreitä ja pehmeitä muotoja sekä kaaria. Klassiset kehukset kuvastavat mitä oli, ja modernit kehukset ovat se, mihin pyritään.

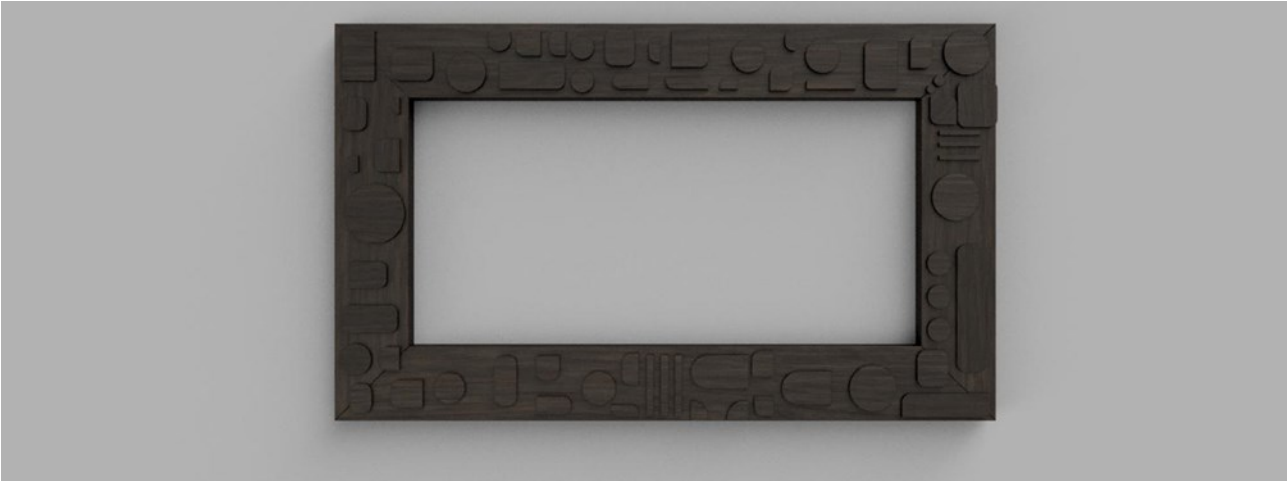
Tutkiessani klassisten taidekehysten koristeita löydän paljon kiekuroita ja koukeroita, kukkasia, lehtiä, raitoja, pieniä helmijonoja. Kukat jäivät mieleen, sillä ne ovat niin universaalisti pidetty ja kaunis asia, että niitä voisi ottaa osaksi modernisointia. Kukkia on piirretty ja muotoiltu kautta aikojen, mutta kehyksiin ne eivät ole jääneet. Kukat ovat myös kautta aikojen symboloineet eri asioita, joten symboliikka pystyisi käyttämään tällä tavoin merkityksellisenä lisänä. Naturalismi toisaalta on sitä, että kuvataan luontoa siten kuin se on, joten naturalismi ei päde niin hyvin modernien kehysten muotoilussa. Tässä ei kuitenkaan pyritä niin sanotusti fotorealismiin, vaan yksinkertaistaa siluetteja.

Päätin silti jättää kukkien modernisoinnin tulevaisuuteen, sillä vaikka se olisi mahdollista, en prototypoinnin aikana nähnyt järkeä tekemilleni kukkakoristeille. Päätin sen sijaan käyttää selkeitä perusmuotoja ensimmäisessä prototyypissä, ja toisessa paperimassaa sen tekstuurin vuoksi. Näistä kahdesta suunnitelmasta saan selkeän kohteen lähempään tarkasteluun tutkimusta varten.

Tekstuuri, muodot ja väri ovat taidekehysten päättähtiä. Jokainen niistä luo oman osan lopputuloksen koristeellisuuteen. Ensimmäisessä prototyypissä päädyin käyttämään muotoja ja väriä tehokeinona, ja toisessa prototyypissä taas tekstuuria ja muotoja.

Oma luomisprosessini alkaa yleensä pienistä ja nopeista luonnosteluista. Siirryin tästä kuitenkin nopeasti kolmiulotteiseen työstämiseen, joka auttaa paremmin hahmottamaan muotoja. Prosessi vaihtelee muotoilutyön mukaan, ja tässä tapauksessa päädyin luonnostelun sijaan tekemään kolmiulotteisia versioita aluksi tietokoneella ja siirtyen siitä käsin muovailuun. Tämä helpotti muotojen ymmärtämistä ja nopeutti prosessia.

Aloitin suunnittelun suoraan 3D-mallintamalla kehykset. Lisäsin siihen erilaisia geometrisiä muotoja, ja kokeilin paria eri värejä. Siirryin tästä nopeaa kuitenkin prototyypin tekoon, sillä 3D-malli ei anna niin paljon tietoa esimerkiksi tekstuurista ja oikeasta sävystä eri valaistuksessa. Kuvassa 9 on tekemäni 3D-malli, joka oli varhainen versio suunnitelmasta, jota iteroin prototypointivaiheessa. Tämä toisaalta auttoi ymmärtämään perusmuotoja enemmän, eli mikä sopii yhteen ja mikä ei. Tästä mallinnuksen tuloksesta (kuva 9) sanoisin, että siinä on liikaa ja liian pieniä muotoja, joten prototyyppiin teen hieman suurempia muotoja, sekä vähennän niiden määrää.

Kuva 9. 3D-malli kehyksistä

Ensimmäiseen prototyyppiin haluan kiinnittää koristeosia. Tämä siksi, koska klassisten kehyksien koristeet ovat tehty erikseen kipsin käytön yleistyessä, jotka ovat sitten kiinnitetty paikoilleen. Sovellan tätä käytäntöä näiden kehysten kanssa. Suunnitelma on, että muovailen valmiita koristepalasia muovailumassasta, ja kuivuttuaan kiinnitän ne liimalla kehyksiin. Maalilla viimeistelen pinnan, jolloin koristeet niin sanotusti sulautuvat osaksi kehystä.

Orgaaniset muodot ja tekstuuri jäivät päällimmäisenä mieleen taustatutkimuksesta, joten haluan siksi hyödyntää erilaisia materiaaleja prototyyppien tekemiseen.

Paperimassa on yksi näistä, joten toinen kehys tulee olemaan paperimassasta.

Paperimassa on helposti saatavilla ja mahdollista tehdä myös ekologisesti kierrätyspaperista.

6.3 Prototyypointi

1. Prototyyppi

Prototyypit päädyin tekemään suoraan valmiisiin kehyksiin. Tämä sen takia, etten kuluttaisi aikaa taulupohjien tekemiseen, sillä tutkimus keskittyy kokonaan kehysten koristeellisuuteen. Kehykset hain kierrätyskeskuksesta. Valitsemissani kehyksissä oli hieman leveämpi reuna, mikä mahdollistaa koristeiden paikalle liimaamisen. Koristelun taidekehyksiin päätin tehdä erikseen, niin että saan liimattavia paloja, jotka pystyn itse asettelemaan haluamaani järjestykseen. Aloitin kuvioiden tekemisen, ja halusin luoda yksinkertaisia perusmuotoja. Näitä tein useita erilaisia, jotka pystyin niiden kuivuttua valikoimaan ja asettelemaan haluamaani järjestykseen. Tein kukkamuotoja, sekä erilaisia geometrisia perusmuotoja. Muotoiluprosessin aikana päätin hylätä kukkaornamentaliikan pois tästä tutkimuksesta. Nämä ovat silti osa prosessin alkua, jossa karsitaan ylimääräiset pois. Koen, että tämä lopputuloksessa näkyvä muotojen yksinkertaistaminen luo sitä modernia koristelua, mikä mielessäni on ollut. Kuvat 10-24 ovat muotoilupäiväkirjasta.

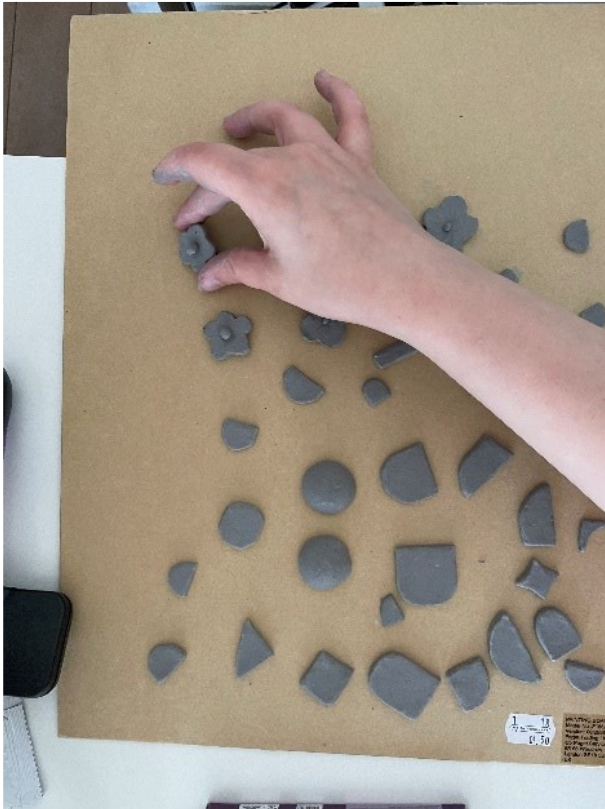
Kerron prosessista vaiheittain numeroituna 1-4.

1. Aluksi tein käsin muovaamalla muovailumassasta palasia valmiiksi. Massa oli suhteellisen helppo työstää, ja tuntuma vastasi puolikuivan saven muovailua.

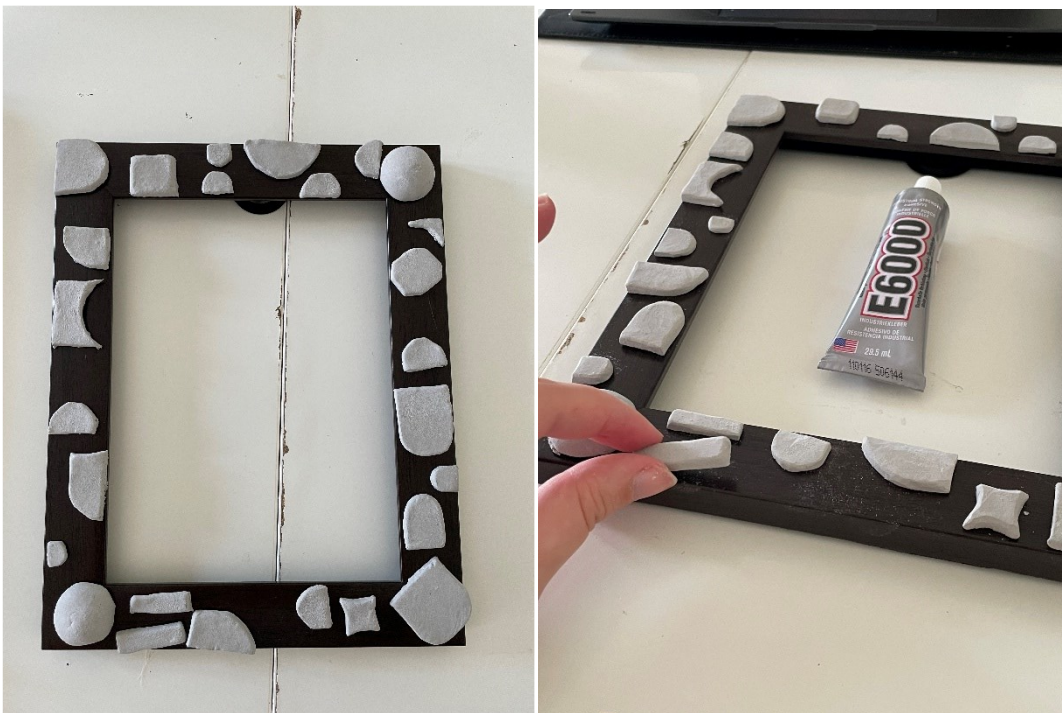
Kuva 10. Massan työstäminen käsin.

2. Tein ensin kukkamuotoja, toisena erilaisia geometrisia muotoja. Kukat eivät lopulta päässeet tässä vaiheessa jatkoon tarkastellessani niitä, joten päädyin käyttämään geometrisia muotoja kehysten koristeina. Ajatusprosessi tässä vaiheessa karsimisesta liittyi siihen, että geometriset muodot ovat enemmän nykyajan trendiä, sekä universaalimpi muoto verrattuna kukkiin. Kukissa on silti paljon potentiaalia, ja siitä saa aihetta jatkotyöstämiseen. Palaset saivat kuivaa alustalla. Kuivuttuaan kävin pienellä askarteluveitsellä niitä läpi, poistaen pieniä virheitä ja siistien muotoja.

Kuva 11. Koristepalat kuivumassa.

3. Seuraavaksi asettelin palaset kehyksiin, liimasin ne kiinni ja maalasin kehykset ruskealla akryylimaalilla.

Kuvat 12 ja 13. Kuivuneet palat paikoilleen liimattuna.

Tässä vaiheessa kehykset alkoivat näyttää siltä mihin pyrinkin. Ainoa tiettenkin mikä puuttuu, on maali pintaan. Tämä prototyyppi on karkea versio siitä, mikä lopullinen versio tulisi olla.

4. Maalattu valmis versio:

Kuva 14. Akryylimaali kehyksiin.

Maalin sävyn valinnassa päädyin ruskeaan, sillä se on nykypäivänä erinomainen yleissävy, joka sopii lähes kaikkien värien kanssa yhteen. Maalin valitsin sen perusteella, että se ei haittaisi hengitystä, joten päädyin akryylimaaliin. Akryylimaaleista valitsin mattapintaisen.

Kuva 15. Valmis 1. prototyyppi.

2. Prototyyppi

Toiseen prototyyppiin suunnittelin isommat kehykset, ja materiaaliksi paperimassan. Tässä prototyypissä kokeilen organisempaa muotoa yhdessä

paperimassan tekstuurin kanssa. Kehykset tätä varten löytyi myös paikallisesta kierrätyskeskuksesta. Avaan seuraavaksi prototyypin teon prosessin vaiheet:

1. Aloitin sekoittamalla paperimassan, eli paperijauhetta ja vettä muovipussilla vuorattuun kulhoon, jonka sitten sekoitin puristelemalla massaa pussin sisällä. Tekeytyminen vaati useamman tunnin, joten sillä välin valmistin kehyspohjan valmiiksi. Kehyspohjana tarkoitan sanomalehtitäytettä, jonka pinnoitan paperimassalla. Tällä tavoin paperimassaa ei tarvitse niin paljoa, riittää että paperimassaa käytetään pinnoittamiseen.
2. Kehyspohjan teippasin ensin kulmista tukevammaksi. Ruttasin sanomalehteä ja pyöritin teippiä ympäri niin, että sanomalehti tarttui kehyksiin. Jälkeenpäin viilsin taulupohjan paikalle paikan, sillä teippi olisi muuten peittänyt sen.

Kuva 16. Kehysten vuoraaminen rygistetyllä sanomalehdellä, luoden samalla massaa.

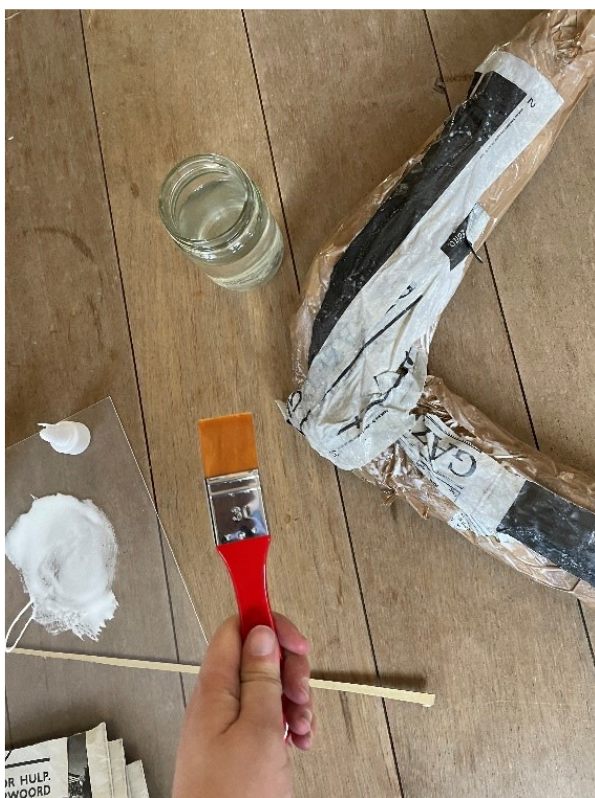

Kuva 17. Kehykset sanomalehdellä vuorattuna.

3. Kun olin tyytyväinen sanomalehtien määrään, teippasin suurimpia aukkoja piiloon, ettei se täyttyisi paperimassalla.
4. Kun suurin osa sanomalehdestä oli teipin alla, otin vettä, paperiliimaa ja sanomalehtipalasia, ja liimasin teipin päälle paperisen kerroksen. Tällä tavoin paperimassalla on jotain, mihin tarttua. Kehys sai kuivaa pari tuntia ennen paperimassan laittoa.

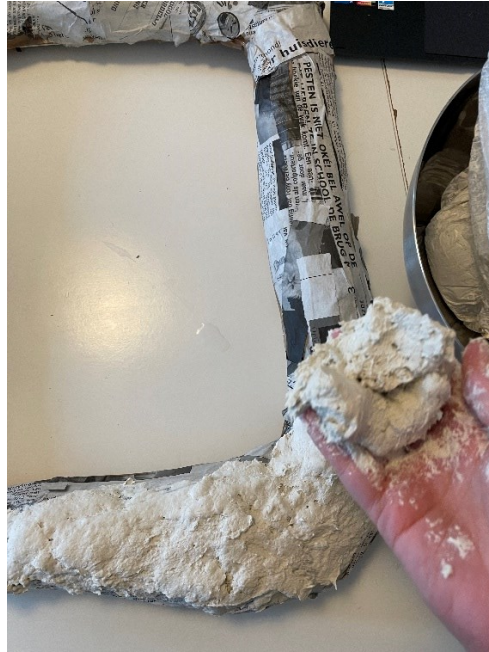

Kuva 18. Kehykset täysin teipattuna.

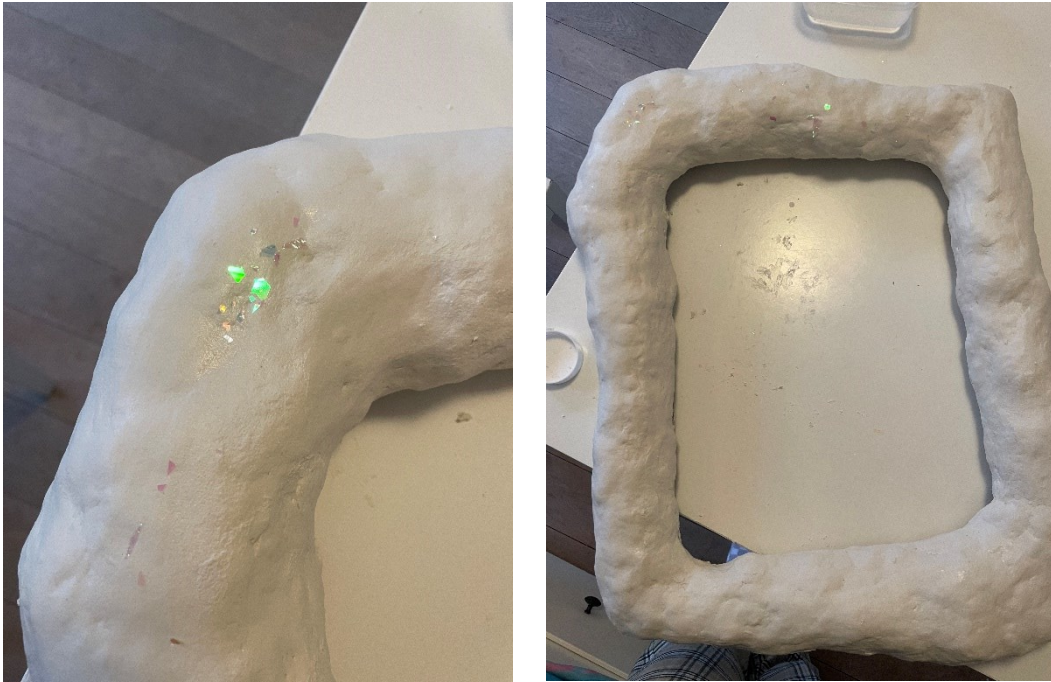
Kuva 19. Sanomalehtisuikaleiden liimaaminen teipin päälle.

5. Seuraava vaihe oli päällystää kehyspohja paperimassalla. Käsin painelemalla paperimassaa paikalleen ja kosteilla käsillä silottelemalla sai kohtuullisen tasaista ja sileää jälkeä. Päätin silti antaa tekstuurin näkyä, jotta kehysten materiaali näyttäisi paperimassalta.

Kuvat 20 ja 21. Paperimassan levitys.

6. Lisäsin lopuksi glitter-hiukkasia, jotka elävöittävät muuten niin mattaista pintaa. Ajattelin, että tekstuuri pelkästään riittäisi, mutta lisämielenkiintoa toisi jokin kiiltävä asia, joka toimisi kontrastina mattapinnalle, ja siten kiinnittäisi katseen paremmin kehyksiin.

Kuvat 22 ja 23. Paperimassa märkänä ja muovailtuna, glitter-hiukkasten kanssa.

7. Paperimassan kuivuttua pinnoitetaan se vielä siihen tarkoitettulla liimaseoksella. Näin käyttöikä pitenee ja paperimassa ei ole ympäristön armoilla.

Kuva 24. Valmis 2. prototyyppi.

8. Valmis paperimassakehys on kestävä ja kova kuivuessaan. Tekstuuri näkyy hienosti luonnonvaloa vasten. Erityisesti mielenkiintoisen tekee glitterin luomat valoheijastumat paperimassan tekstuuria vasten.

7 HAASTATTELU

Haastattelun tutkimuksen tueksi Lapin Yliopiston taidehistorian emeritaprofessori Tuija Hautala-Hirviojaa. Hänellä on valtavasti kokemusta niin museoista, kuvataiteesta kuin taidehistoriasta. Hautala-Hirviojan asiantuntijuus ja kirjallinen tuotanto painottuu Lapin alueen taiteilijoihin.

Tähän tutkimukseen valikoitu haastattelutyyliseksi semistrukturoitu haastattelu. Tämän haastattelutyylin kuvaillaan olevan konsultaatio, jossa tutkija pyrkii saamaan lisätietoa asiasta, kuten yksilö sen näkee. Semistrukturoitu haastattelu on vuorovaikutteinen prosessi, jossa tutkija esittää kysymyksiä saadakseen tiettyä tietoa haastateltavalta. (Adhabi & Anozie, 2017) Tämä haastattelutyylisi valikoitui sopivaksi, sillä taidekehysten luomat mielikuvat ja ajatukset ovat helpompi löytää vapaamuotoisemman ja vuorovaikutteisen keskustelun kautta.

Asiantuntijan kanssa keskustelu on projektin tutkimusvaiheessa tehokkaampi ja tiiviimpi tapa kerätä tietoa, kuin osallistuva havainnointi tai systemaattiset kvantitatiiviset kyselyt. Näiden semistrukturoitujen haastattelujen suorittaminen voi myös lyhentää aikaa vieviä tiedunkeruuprosesseja. (Bogner, Littig, & Menz, 2009).

Tähän päädyin sen vapaamuotoisen keskustelutyylin luonteen vuoksi, sillä tämä tyyli vastaa tutkimuksen luonnetta parhaiten. Vapaamuotoisen keskustelun lomassa voi ilmentyä asioita, jotka eivät muuten tulisi esille strukturoidussa haastattelussa. Suoraan kysymykseen voi tulla suoria vastauksia, kun taas vapaamuotoisemmassa vuorovaikutteisessa haastattelussa voi tulla esille myös syvempiä olemuksia halutusta tiedosta.

Haastattelu oli vapaamuotoinen ja keskustelevalle tyylillä. Kesto oli hieman yli puoli tuntia. Aluksi esiteltiin valmistuneet prototyypit kehyksistä. Tausta-ajatusten jakamisen jälkeen keskustelu jatkui kertomalla prototyyppien materiaalivalinnoista ja muotokielestä. Haastattelu jatkui muutamalla kysymyksellä taidekehyksiin liittyen, jotka oli etukäteen mietitty. Keskustelu eteni luontevasti ja Hautala-Hirvioja antoi hyviä näkökulmia taidekehysten visuaalisuudesta, käytettävyydestä, sekä taideammattilaisten mahdollisesta kiinnostuksesta tuotteeseen.

Keskustelu alkoi luontaisesti kehyksistä. Hautala-Hirvioja kertoi, että museoissa varsinkin kehyksillä on suuri tarkoitus suojata teosta. Suojaaminen on yksi museon

tehtävistä konservoinnin ohella, joten kehysten ja museolasin tärkeys on suuri. Ei pelkästään kehyksillä, vaan myös museolasilla, joka suojaa valolta, ilmalta, ja kaikelta hiukkasilta mitä ilmassa liikkuu. Kehyksillä siis pitää olla mahdollisuus saada myös lasi paikoilleen suojaamaan taideteosta. Hautala-Hirvioja kuvaili, että noin puoli senttiä ilmaa pitäisi olla taideteoksen ja lasin välissä, sillä lasi ei saa koskea taideteoksen pintaan.

Keskustelu jatkui prototyyppien esittelyyn, josta esille nousi paperimassan eri paksuusvaihtoehdot. Tähän prototyyppiin paperimassa ei olisi niin vaikuttava ohuena versiona, kuin taas paksumpana kehyksenä se erottuu paremmin ja näyttää selkeästi paperimassalta. Puhuttiin myös ovaalin kehyksen mahdollisuudesta paperimassan kanssa, mutta ovaali kehys on hinnaltaan niin kallis, ettei se olisi järkevä tässä tutkimuksessa. Hetken mietittiin myös, että pitäisikö näitä kehyksiä koittaa taiteen kanssa, vai jättää taideteos pois ja tarkastella itse kehyksiä.

Kysyin Hautala-Hirviojalta mitä hänellä tulee mieleen, kun ajattelee moderneja kehyksiä. Hän vastasi kuten itsekin olisin, eli ”kauhean yksinkertainen”. Koristeellisista moderneista kehyksistä hän kuvaili niiden olevan hieman leveämmät, jossa on ehkä yksi raita jonkinlaista koristetta.

Hautala-Hirvioja näkee nämä taidekehykset niin, että jos taiteilijat lähtisivät mukaan tämän kaltaisiin uudenlaisiin kehyksiin, niin mahdollisesti uusi tyyliuunta kehystyksessä lähtisi leviämään muillekin taiteilijoille. Taiteilijat, galleristit ja kehysliikkeet voisivat tuoda esille tällaista uudenlaista kehystämistä, kuten myös mahdollisesti myös sisustusliikkeet. Levikki olisi taiteilijoiden ja galleristien käsissä.

Hautala-Hirviojalta tuli myös muutama kehitysehdotus. Väri vaihtoehtoja olisi hyvä miettiä, kuten myös ripustamista. Väri vaihtoehdot sopisivat useammalle ihmiselle, sillä kotien ja ihmisten värimaailmat ovat kaikki erilaisia. Ripustamisesta Hautala-Hirvioja painotti museolasin sekä ripustamisen tärkeyttä. Tärkeää on saada taulu esille niin, että se pysyy alkuperäisessä kunnossa ilman kohtuuttomia kolhuja, sekä pysyä UV-säteilyn sekä ilman ja ilmansaasteiden aiheuttaman vahingon ulkopuolella.

Kaiken kaikkiaan haastattelu oli antoisa, ja antoi mukavaa ja käytännöllistä palautetta kehysten jatkokehityksestä. Päällimmäisenä jäi mieleen Hautala-Hirviojan huomio kehysten levikistä, sillä hän näki täysin mahdolliseksi luoda uutta tyyliuuntaa kehystyksen ja taiteen maailmaan.

8 ANALYYSI

Tutkimuskysymykset veivät tutkimuksen siihen suuntaan, joka auttaisi uusien kehysten muotoilussa. *Miten modernisoida klassiset koristeelliset taidekehukset ja tuoda niille ominainen piirre, koristeellisuus, nykypäivän sisustukseen soveltuviin moderneihin taidekehuksiin* toimii tutkimuskysymyksenä. Aineistosta nousi esiin joitakin asioita, jotka auttoivat yhdistämään klassiset taidekehukset ja modernit kehukset toisiinsa. Eikä pelkästään yhdistämään, vaan muotoilemaan uudenlaiset kehukset.

Kehysten valmistuksesta löytyi eri materiaalivaihtoehtoja, esimerkiksi puu, joka on yleinen kehysmateriaali. Tämä toimi 1. prototyypin pohjana. Klassisten taidekehysten koristeet ovat myös valmistettu erikseen (ellei niitä ole kaiverrettu suoraan puuhun), joten tässäkin tapauksessa valmistettiin koristeet erikseen ja kiinnitettiin paikoilleen. Toinen mikä löytyi, oli paperimassa, josta tuli 2. prototyypin materiaali. Paperimassa mainittiin yhtenä materiaalina mitä käytettiin klassisten taidekehysten koristeiden valmistukseen, ja paperimassa on tällä hetkellä ollut puheenaiheena omassa elämässä, jolloin siitä tehtiin toinen prototyyppi. Nykyajan trendejä soveltaen orgaaniset muodot ja epäsäännölliset muodot ovat pinnalla, joten toisesta prototyypistä tuli paperimassainen ja orgaanisilla muodoilla.

Valmiit kehukset onnistuivat omasta mielestäni, ja olen tyytyväinen löytämäni informaation kehyksistä aineistoa tutkimalla. Aineisto ohjasi tutkimusta oikeaan suuntaan, ja se tarjosi tietoa muotoilutyötä varten, jota en osannut ennakoida etukäteen. Keskeisimmät asiat mitä aineistosta löytyi, oli muun muassa kehysten statuksen heikkous, käytetyt materiaalit, vanhat tekniikat, sekä erilaiset Louis tyyliset kehukset, joita tarkastelin muotoilutyön tueksi.

9 JOHTOPÄÄTÖKSET

Tutkimuksen tavoitteena oli saavuttaa modernit nykypäivän trendeihin soveltuvat koristeelliset taidekehukset. *Miten modernisoida klassiset koristeelliset taidekehukset ja tuoda niille ominainen piirre, koristeellisuus, nykypäivän sisustukseen soveltuviin moderneihin taidekehuksiin* toimii tutkimuskysymyksenä. tämän tutkimuskysymyksen ja apukysymysten avulla tarkoitus on tutkia klassisten taidekehysten historiaa ja valmistustapoja, joista saisi poimittua erilaisia menetelmiä, muotoja, ajatuksia, joita pystyy käyttämään hyväksi muotoilussa.

Tutkimus onnistui löytämään tarvittavaa tietoa uusien kehysten muotoiluun, ja täten vastaamaan tutkimuskysymyksiin sekä apukysymyksiin. Kaikki se tieto mitä tutkimuksen kautta on löytynyt, konkretisoituivat uusien kehysten muotoilussa. Tutkimuksessa löytyi myös asioita, mitä ei lopulta käytetty hyödyksi, jotka tukivat siten muotoiluprosessin vaihetta, jossa karsitaan ylimääräiset pois.

Tutkimuksella oli yksi tutkimuskysymys (1), sekä useampi apukysymys (2–4): 1) Miten modernisoida klassiset koristeelliset taidekehukset ja tuoda niille ominainen piirre, koristeellisuus, nykypäivän sisustukseen soveltuviin moderneihin taidekehuksiin, 2) Miten klassiset taidekehukset ovat tehty, 3) mitä tärkeitä käsitteitä ja tekijöitä kehysten historiasta ja taidehistoriasta nousee esiin, ja 4) löytyykö symbolismista ja naturalismista ilmiöitä, mitä voisi hyödyntää uusissa kehyksissä?

- 1) Tämän tutkimuksen perusteella koristeelliset modernit taidekehukset näyttävät riisutuilta, selkeälinjaisilta ja yksinkertaisilta. Niissä esiintyy orgaanisia muotoja, sekä yksinkertaisia muotoja. Nämä molemmat luovat modernia koristeellisuutta. Kehyksissä esiintyy myös erilaisia tekstuureja, sillä tekstuurit ovat suuressa suosiossa nykypäivän sisustuksessa. Väriltään ne ovat neutraaleja, tarkemmin ruskean eri sävyt, sekä lämpimät valkoisen sävyt. Väri vaihtoehtoja voi olla muitakin, näistä esimerkkinä murretut pastellisävyt. Vaihtoehtoja on loputtomiin, sillä taidekehyskiä on mahdollista kustomoida käyttäjän haluamalla tavalla. Tutkimuksen aikana löytyi useampi eri tekijä, mitä voidaan yhdistää nykyaikaiseen taidekehysten muotoiluun:

Selkeät linjat: Kehys näyttää selkeitä ja teräviä linjoja, usein geometrisia muotoja ja tarkkoja kulmia. Se omaksuu minimalistisen lähestymistavan samalla kun sisältää vähäeleisiä koristeellisia elementtejä.

Sekoitetujen materiaalien käyttö: Modernit ja koristeelliset kehykset hyödyntävät usein erilaisten materiaalien sekoitusta luodakseen dynaamisen ja eklektisen ilmeen. Tähän voi sisältyä esimerkiksi puun, metallin tai lasin yhdistelmiä. Tässä tutkimuksessa se näkyy paperimassan ja glitterin yhdistämisellä.

Kontrasti ja tasapaino: Nämä kehykset leikittelevät usein vastakkaisilla elementeillä luodakseen tasapainoa ja visuaalista vaikutusta. Tämä voi sisältää sileiden ja tekstuuristen pintojen, matta- ja kiiltävien viimeistelyjen tai vaaleiden ja tummien väriteemojen vastakkainasettelua.

Ainutlaatuiset muodot: Modernit ja koristeelliset kehykset voivat poiketa perinteisistä suorakulmaisista muodoista ja sisältää ainutlaatuisia ja epätavallisia muotoja. Pyöreät, ovaalit tai epäsäännölliset muodot tuovat nykyaikaisen kosketuksen ja lisäävät kehyksen taiteellista vetovoimaa.

- 2) Klassiset taidekehykset ovat tehty useimmiten puusta, L-muotoisesta koristelistasta, johon on joko kaiverrettu koristekuvioita, tai myöhemmin historiassa tehty kipsistä tai komposiittimassasta muotin avulla koristekuvioinnit erikseen. Koristeet mukailivat yleensä sen aikaista sisustuksen tyyliä.
- 3) Tutkimuksessa nousi tärkeitä käsitteitä kehysten historiasta, kuten kehysten jako esineellisiin kehyksiin ja materiaalisiin kehyksiin. Kehysten merkitys vaihtelee käyttötarkoituksen mukaan. Myös kehysten koristeiden putoaminen pois kokonaan tuli ilmi tutkiessa taidekehysten historiaa. Näistä mainittakoon abstraktit taiteilijat viime vuosisadan alussa, sekä tunnetun Museum of Modern Art -museon kiistelty päätös vaihtaa kaikkiin tauluihin hengettömät listat 1980-luvulla.
- 4) Symbolismia ja naturalismia tutkittaessa löytyi muutama tekijä mitkä voisivat vaikuttaa uusien kehysten muotoiluun. Naturalismi tuo kehyksille aiheen luonnosta, mutta tämä oli vaikea yhdistää nykyajan sisustuksen trendeihin, joten naturalismin aihealue jää jatkotutkimukseen. Symbolismista taas löytyi yhtä lailla mahdollisia aihealueita, mitä voisi sisällyttää kehysten muotoiluun, mutta tämän tutkimuksen puitteissa päädyin käyttämään symbolismia pelkästään muotoilun ajatusprosessissa

työkaluna, siten ettei kehyksissä ilmenny ilmiselvää symbolismia. Valmiita kehyksiä tarkastellessa koen, että naturalismi ja symbolismi ovat tärkeitä aihealueita, mutta nykyaikaisessa sisustuselementissä (taidekehykset) ei ole tarvetta esimerkiksi ottaa kantaa, tai pistää katsojaa ajattelemaan, kuten taide monesti tekee, vaan sisällyttää taidekehys osaksi nykyaikaista sisustusta, jolloin sen tarkoitus on täysin esteettinen.

10 POHDINTA

Taidekehukset ovat keino korostaa taidetta ja sen tekijää, ja lopulta myös omistajaa. Taidekehysten koristeellisuudella on mahdollisuus lisätä taiteeseen tai kiinnittää katselijan huomion ja johdattaa katseet itse taiteeseen. Taidekehukset myös suojaavat teosta käsiltä, kolahduksilta ja ripustuksen aiheuttamasta paineesta. Suunnittelemani modernit koristeelliset taidekehukset toimivat suojana taiteelle, mutta enemmän koristeellisena elementtinä, tarkoituksenaan istua nykypäiväiseen sisustukseen.

Klassiset kehykset ovat loppujen lopulta kuitenkin vain muotoja. Ehkä hieman ironista että minä muotoilijana yksinkertaistan ne muodot perusmuotoihin, ja sanon sitä moderniksi. Sillä kaikki muodot lähtevät perusmuodoista, myös klassisten taidekehysten räiskyvät ja pirskahtelevat koukerot. Mitä enemmän yksityiskohtia, sitä arvokkaampi työ on, sillä sitä enemmän teokseen on kulunut aikaa. Tämän tutkimuksen muotoilutyössä on ollut tärkeää, että yksityiskohdat ovat minimaaliset, mutta silti vaikuttavat. Elämän navigointi on hankalaa nykypäivän monimutkaisessa maailmassa, niin nykypäivänä yksinkertaiset muodot ovat helpompi ottaa vastaan. Elämässä, kuten muotoilussakin, on hyvä ottaa muutama askel taaksepäin ja nauttia yksinkertaisuuden tuomasta rauhasta.

Tarkoitus ei ole luoda arvokasta työtä, vaan tarpeeksi yksinkertaista valmistaa, joka sopii nykyaikaan ja siitä eteenpäin. Kyse on sisustuksellisesta tarpeesta saada kotiinsa hienovaraisia erikoisuuksia, jotta yksilö voi ilmaista itseään visuaalisesti sisustuksellaan vielä laajemmin. Kehysvaihtoehdot ovat mielestäni liian suppeat ja tutkimuksen tavoitteena on ratkaista tämä puute suunnittelemalla uudet. Uudet kehykset ovat ratkaisseet tämän ongelman, sillä näen näiden kehysten sopivat moderniin sisustukseen. Molemmat kehykset ovat myös muokattavissa, ja niistä pystyy tehdä useita eri variaatioita. Väreillä pystyy muuttamaan kehysten yleisilmettä valtavasti, ja muotojen kanssa leikkimällä saa kehyksistä loputtomasti vaihtoehtoja. Kokovaihtoehdot myös ovat ratkaistavissa, sillä molemmat kehysmallit voidaan luoda uudestaan eri koossa.

Uskon että koristeellisuuden tutkiminen jatkuu vielä lisää tästä. Koristeellisuudella on mahdollisuus muuttaa koko esineen ulkomuotoa, tunnetta, yleisilmettä ja tarkoitusta, ja antaa käyttäjälle mahdollisuuden tehdä tuotteesta omannäköinen ja näyttävä.

Koristeelliset klassiset taidekehykset ovat todellakin näyttävät, ja arvometalli kulta luo siitä vielä näyttävämmän. Vaikkakin kultaus on vanha käytäntö, sitä harjoitetaan silti edelleen. Konservattorit työskentelevät taidekehysten restauroinnissa ja monet alan harrastajat ja ammattilaiset tekevät valtavasti työtä tuodakseen taidekehysten tarinaa ihmisten tietoisuuteen. Koristeellisuus, ulkomuodot ja valmistustekniikat kaikki yhdessä saattaa kertoa missä ja mihin aikaan kehykset ovat valmistettu. Konservattorit ja museon työntekijät tunnistavat onko kehykset alkuperäiset maalaukselle. Vaikka kehystämisen ovat vieläkin osittain aliarvostetussa asemassa ja unohdettuna, uskon että vähitellen se saavuttaa suuremman arvostuksen ja aseman taidemaailmassa. Taidekehyksille näen tulevan vielä uusi aikakausi modernien kehysten myötä, ja uskon että kehysten muotoilu saa tulevaisuudessa täysin uudenlaisen suunnan.

Tutkimuksessa tarkasteltiin myös kehysten symbolismia. Kehysten yksinkertaiset muodot, perusmuodot, ja orgaaniset muodot symboloivat pysähtyvää aikaa ja hetkeä jona hengähtää. Yksinkertaiset muodot kuvastavat yksinkertaista ja mutkatonta elämää. Uskon, että symbolina nämä yksinkertaiset muodot eivät ole niin ilmiselviä, että niitä heti ymmärtäisi, sillä symboli vaikuttaa lähinnä ajatuksen tasolla. Yksinkertainen muoto luo rauhaa ympäristölleen. Ei löydy mitään selkää merkkiä, jonka silmä huomaisi symboliksi. Tämä ei tosin ole haitaksi kehysten muotoilun arvosteluun tai tulkitsemiseen, sillä muodot puhuvat puolestaan, ja kehysten merkitys on sisustuksellinen, joten niiden symboliikalla ei ole sen suurempaa painoarvoa. Symboliikan pohtiminen osana muotoiluprosessia on tosin auttanut perustelevaan muotoiluvaiheeseen liittyvissä päätöksissä.

Tutkimuksen tuottamissa kehyksissä olisi ainesta kaupalliseen levitykseen. Emeritaprofessori Tuija Hautala-Hirviojan haastattelu vahvisti tämän ajatuksen. Väyliä olisi useita, esimerkiksi myydä kehystämöille suoraan ideoita, taiteilijoille, ja mahdollisuus olisi koittaa myös kaupallisempaa reittiä eli valmistuslaitostaan. Näen itse molemmissa potentiaalia. Kehystämöiden ja taiteilijoiden kautta kehysten valmistus olisi enemmän kustomoitua tietyille taideteokselle, mutta kaupallisesti kehykset voisivat olla valmiina asiakkaille, jotka voivat lisätä haluamansa taiteen kehyksiin ostamisen jälkeen. Tosin aineiston tulkinnessa selvisi, ettei klassisilla kehyksillä ole ollut mallisuoja, joten koen, että on hyvän tahdon mukaista jättää myös nämä suunnitelmat ilman mallisuoja.

Kehysten statuksesta

Tutkimuksessa on käyty läpi kehysten aliarvostettua asemaa maailmassa. Voidaan myös todeta, että kehyksillä on todellinen käyttötarkoitus taulun suojaamisessa erinäisiltä tekijöiltä, mutta kehykset ovat myös täysin vaihdettavissa, ellei taitelija ole suunnitellut kehyksiä osana teosta. Täten varmistetaan, että arvotaulun ostajalla on mahdollisuus sisällyttää taideteos omaan sisustukseen sopivaksi, sekä omaan persoonaan sopivaksi. Sisustus, kuten taide sisustuksessa, on henkilön oma tapa ilmaista itseään, sillä koti sisustetaan itsensä näköiseksi. Aika jää näyttämään, tuleeko koristeellisista kehyksistä vielä suurempi suuntaus kehysten maailmassa. Koen, että mitä mielenkiintoisempi kehys, sen suurempi keräilyarvo sillä olisi, ja nykypäivänä erikoisuus on se millä erotutaan joukosta, ja saadaan siten oma asema yhteiskunnassa tunnetummaksi. Tämä tosin pätee mahdollisesti eri lailla eri yhteiskuntaluokissa, joka antaakin aihetta jatkotutkimusaiheelle.

Näen tutkimukselle useita jatkotutkimuksen aiheita. Lähdetiedoista löytyy monta hyvää artikkelia kehyksistä ja niiden historiasta, ja mainittakoon tässä esimerkiksi The Frame Blog, sekä taidehistorian tietokanta JSTOR. Molemmista löytyy ilmaiseksi tietoa, ja valtavasti artikkeleita kehyksistä ja kehyksiä ympäröivistä aiheista.

Tutkimusprosessin arviointi

Tutkimusprosessi alkoi aiheen valinnalla. Aiheen valinta syntyi helposti, mutta tutkimuskysymyksen muokkaus jatkui melkein koko tutkimusprosessin ajan. Koko prosessi tuntui alusta lähtien haastavalta, sillä tutkitun tiedon määrä oli hyvin vähäistä, ja vaikea löytää. Jälkeenpäin aineiston keruu ei tuntunut enää haastavalta, kun löysi oikeat sanat artikkeleiden etsintään, ja löydettyäni museoiden avulla lisää artikkeleita. Kehyksistä on kirjoitettu joitakin kirjoja, mutta ne jätin pois aineistosta ihan pelkästään niiden kovan hinnan vuoksi. Pelkonani oli, ettei artikkeleiden sisältämä informaatio kehyksistä riitä, mutta lopulta yllätyin itsekkin, miten paljon tietoa lopulta löysin.

Aineiston keruu klassisten kehysten historiasta vei eniten aikaa, sillä kuten aiemmin on mainittu useaan kertaan, taidekehysten historiaa ei ole kirjoitettu ylös samalla lailla kuten taiteesta. Aineistoa löytyi lopulta ihan kiitettävästi, mutta noin viidentoista artikkelin lukemisen jälkeen asiat alkoivat toistamaan itseään. Usein yksi artikkeli johti muihin artikkeleihin. Aineiston keruu oli siksi hidasta, että monet artikkelit mitkä vaikuttivat pitävän parhainta tietoa taidekehyksistä, oli usein harrastajan kirjoittama, ja lopulta aikaa kului tutkiessa lähteen vakuuttavuutta. Parhain tiedonlähde osoittautui sivusto nimeltään ”The Frame Blog”, jonne julkaistaan edelleen artikkeleita ja käännöksiä artikkeleista, jotka liittyvät klassisiin taidekehyksiin ja kehysten historiaan. Sivusto on loistava tiedonlähde aiheesta kiinnostuneelle. Sivustosta oli suuri apu koko tutkimuksessa ja kehysten ymmärtämisessä. Koen, että lopulta kaikki se aineisto, mitkä olen ottanut osaksi tutkimusta, ovat auttaneet muotoilutyössä, ja mielestäni tutkimus on onnistunut tavoitteissaan.

Aineiston tulkitsemisen aikana syntyi pikkuhiljaa käsitys, minkälaiset modernit kehykset ovat, ja mitä niillä halutaan saavuttaa. Alussa ajattelin, että ongelmaksi muodostuu aineiston keruu, mutta siitä ei koskaan tullut ongelmaa kuin omassa päässäni. Koko tutkimus sujui lopulta siis ongelmitta.

Ajattelen myös, että vaikka tutkimuksessa käydään läpi paljon historiaa, on tämä silti muotoiluun liittyvä tutkimus, ja tehty muotoilijan näkökulmasta, jolloin kehysten tutkimus on saanut siten uniikin näkökulman. Jos tutkimus olisi tehty esimerkiksi taiteilijan näkökulmasta, kuvittelisin tutkimuksen olevan hyvinkin erilainen. Kuvittelisin myös, että jos tutkimus olisi tehty yhdessä taiteilijan kanssa, olisi se tuonut tutkimukselle lisää

perspektiiviä ja rikastuttanut koko tutkimusta. Mahdollista on myös, että tulokset olisivat erilaiset, tai vähintäänkin samankaltaiset.

Tutkimuksen tarkoitus on käsitelty jo aiemmin, eli tarkoitus oli suunnitella ja muotoilla uudenlaiset kehykset vastaamaan nykyajan trendejä, ja tutkia kehysten historiaa, joka tukisi muotoiluvaihetta. Koen aiheen tärkeäksi, sillä kehyksien kirjoitettua historiaa ei paljoa ole kirjoitettu, ja kehysten muotoilulla on myös tutkimuksellisesti uutuusarvoa, koska aiheesta ei ole juurikaan tutkittua tietoa. Muotoilullisesti tämä voi luoda uutta kehysten muotoilusuuntaa, jos ei sitä, niin ainakin antaa arvokasta tietoa kehysten modernisoinnista. Tällä tutkimuksella ei siis pelasteta maailmaa, vaan aloitetaan yleinen keskustelu kehysten nykyaikaisesta muotoilusta, ja sen mahdollisuuksista. Uskon myös, että saatuja tuloksia pystytään hyödyntämään muissa muotoilutöissä, ja sen ohella tästä on mahdollista saada apua myös työskentelyyn muotoilun ja modernisoinnin parissa.

LÄHTEET

1. Crouch, C., & Pearce, J. (2012). *Doing research in design*. Bloomsbury Publishing Plc. (viitattu 25.4.2023)
2. Häkkilä, J. (2022). *Tutkimusryhmien tarpeiden tukeminen yliopistossa: haastattelututkimus tutkimusryhmän johtajien näkökulmasta*. [Kandidaatin tutkielma]. sivu 10 (viitattu 23.5.2023)
3. Merriam, S. B., & Tisdell, E. J. (2015). *Qualitative research: A guide to design and implementation*. John Wiley & Sons, Incorporated. (viitattu 25.4.2023 sivuilla 9, 10, 12)
4. Juha T. Hakala, (2017). *Tulevan maisterin graduopas*. Gaudeamus. (viitattu 19.5.2023)
5. Tuomi, Jouni & Anneli Sarajärvi (2018) *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi* (uud. paitos). Helsinki: Tammi. Luku 4, sivut 62, 72, 77-78. (viitattu 19.5.2023 sivulla 12-13)
6. Savedoff, B. E. (1999). Frames. *The Journal Of Aesthetics And Art Criticism*, 57 (3), 345-356. Linkki lähteeseen: <https://doi.org/10.2307/432199> (viitattu 20.5.2023)
7. Anu Järvinen (2016). Pro-Gradu -tutkielma, Materiaalisten kehysten antamia merkityksiä taiteen katsomiselle. Helsingin Yliopisto. Linkki: https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/169682/Jarvinen_Anuprogradu2016.pdf?sequence=2&isAllowed=y (viitattu 20.5.2023)
8. Antiikki, Wikipedia, vapaa tietosanakirja.
Linkki: <https://fi.wikipedia.org/wiki/Antiikki> (viitattu 20.5.2023)

9. Brooke, J. M. (2014). The Historiography of the Frame: Knowledge and Practice / Pour une historiographie du cadre: entre connaissance et pratique. *Journal of Canadian Art History / Annales d'histoire de l'art Canadien*, 35(2), 24–41.
<http://www.jstor.org/stable/jcanaarthist.35.2.24> (viitattu 20.5.2023)
10. Eleanor Cummins (2020). Should the Frame Be Recognized as an Art Form? Smithsonian Magazine. Linkki: https://www.smithsonianmag.com/smithsonian-institution/it-time-recognize-frames-independent-artform-180975184/?fbclid=IwAR15S17BPpR3gUPZtEYvWCDMpNxKQw_KjUociiHTxuA2bRzFLi9-AjSec-c (viitattu 20.5.2023)
11. Megan Gambino (2009). Five Things You Didn't know About Picture Frames, Smithsonian Magazine. Linkki: <https://www.smithsonianmag.com/smithsonian-institution/five-things-you-didnt-know-about-picture-frames-20206471/> (viitattu 23.5.2023)
12. Academy Fine Paintings. Aliens & Architecture: a History of European Picture Frames. Linkki lähteeseen: <https://academyfinepaintings.com/quick-history-european-picture-frames/> (viitattu 23.5.2023)
13. 2003, Régence. Wikipedia, the free encyclopedia
<https://en.wikipedia.org/wiki/R%C3%A9gence> (viitattu 23.5.2023)
14. Bruno Pons (1987) Les cadres français du XVIII siècle et leurs ornements. *Revue de l'Art*. no 76, pp. 41-50. Käännös: Lynn Roberts. 18th century French frames and their ornamentation, republished and translated by the Frame Blog, Linkki: <https://theframeblog.com/2017/07/12/18th-century-french-frames-and-their-ornamentation/> (viitattu 23.5.2023 sivuilla 17,18)
15. Lowy 1907. How to Choose the Right Frame for your Contemporary Artwork. 2020. Linkki: <https://www.lowy1907.com/how-to-choose-the-right-frame-for-your-contemporary-artwork> (viitattu 23.5.2023 sivuilla 19, 28)

16. Oleg Tarasov (2007). Framing Russian Art , from early icons to Malevich. Progress-Traditsiya. Translation 2011 Reaktion Books 2011. (viitattu 23.5-15.6.2023 sivulla 19, 24, 25, 31)
17. Erin Migdol (2021) What's in a Frame? Getty -Conservation, Research, Foundation Museum. Linkki: <https://www.getty.edu/news/whats-in-a-frame/> (Viitattu 25.5.2023)
18. MaryJo Lelyveld (2021). A closer look at the Poussin frame and frame-making in early 18th century Paris. The National Gallery of Victoria. Linkki: <https://www.ngv.vic.gov.au/essay/a-closer-look-at-the-poussin-frame-and-frame-making-in-early-18th-century-paris/> (Viitattu 25.5.2023 sivut 21, 22)
19. Sakari Hihnala, 2006. Kehystäminen on millintarkkaa, Turun Sanomat. Linkki: <https://www.ts.fi/uutiset/1074096222> (Viitattu 25.5.2023)
20. Tieteen termipankki 12.11.2023: Esittävät taiteet:naturalismi. Tarkka osoite: https://tieteentermipankki.fi/wiki/Esitt%C3%A4v%C3%A4t_taideet:naturalismi (Viitattu 12.11.2023)
21. Whitehead, A. N. (1958). Uses of Symbolism. *Daedalus*, 87(3), 109–123. <http://www.jstor.org/stable/20026455> (Viitattu 24.5.2023)
22. Lynn Shepherd. 2012. The frame as a vehicle for symbol and significance. The Frame Blog. Linkki lähteeseen: <https://theframeblog.com/2012/08/21/the-frame-as-a-vehicle-for-symbol-and-significance/> (Viitattu 24.5.2023)
23. Laura Houlston (1999). FRAME MAKING IN EDINBURGH 1790-1830. Regional Furniture Volume XIII 1999. Linkki: <https://regionalfurnituresociety.files.wordpress.com/2013/03/frame-making-in-edinburgh-1790-1830-laura-houlston.pdf> (viitattu 25.5.2023)
24. Coomaraswamy, A. K. (1939). Ornament. *The Art Bulletin*, 21(4), 375–382. <https://doi.org/10.2307/3046667> (viitattu 26.5.2023)

25. Brooke, J. M. (2014). The Historiography of the Frame: Knowledge and Practice / Pour une historiographie du cadre: entre connaissance et pratique. *Journal of Canadian Art History / Annales d'histoire de l'art Canadien*, 35(2), 24–41.
<http://www.jstor.org/stable/jcanaarthist.35.2.24> (viitattu 26.5.2023)
26. Alina Koskela (2023). Tässä ovat vuoden 2023 sisustustrendit – erityisesti yksi trendi yllättää asiantuntijankin. Kotiliesi. Linkki lähteeseen:
<https://kotiliesi.fi/koti/sisustus/sisustustrendit-2023/> (viitattu 26.5.2023)
27. Satu Virtanen (2023) Sisustustrendit 2023: Viisi takuuvarmaa hittiä, joista vuosi tullaan muistamaan. Anna.
Linkki lähteeseen: <https://anna.fi/lifestyle/koti-ja-sisustus/sisustustrendit-2023-viisi-takuuvarmaa-hittia-joista-vuosi-tullaan-muistamaan> (viitattu 26.5.2023)
28. Liisa Lahti (2023). Kaikki haluavat nyt tällaisen sohvan – Tällainen on trendisisustus vuonna 2023. Iltalehti. Linkki lähteeseen:
<https://www.iltalehti.fi/sisustus/a/4412d93a-b483-4364-8f37-d7915fedd301>
(viitattu 26.5.2023)
29. Adhabi, E., & Anozie, C. B. (2017). Literature review for the type of interview in qualitative research. *International Journal of Education*, 9(3), 86-97. (viitattu 13.11.2023 sivuilla 89-90)
30. Bogner, A., Littig, B., & Menz, W. (2009). Introduction: Expert interviews—An introduction to a new methodological debate. In *Interviewing experts* (pp. 1-13). London: Palgrave Macmillan UK. (viitattu 13.11.2023, sivu 3)

KUVALIITTEET

Kuva 1-5

Esimerkkikuvat Louis-aikakausien kehyksistä. Haettu 20.5.2023.

Linkki kuvien lähteeseen:

<https://academyfinepaintings.com/quick-history-european-picture-frames/>

Kuva 6

Nicolas POUSSIN

The Crossing of the Red Sea (1632-1634) (detail-frame)

National Gallery of Victoria, Melbourne

Linkki haettu 20.05.2023

Linkki kuvan lähteeseen: <https://www.ngv.vic.gov.au/essay/a-closer-look-at-the-poussin-frame-and-frame-making-in-early-18th-century-paris/>

Kuva 7

Studio of Sir Godfrey Kneller, Portrait of Alexander Pope.

Kuva haettu 22.05.2023.

Linkki kuvan lähteeseen: : <https://theframeblog.com/2017/07/12/18th-century-french-frames-and-their-ornamentation/>

Kuva 8

Moodboard. Siru Peltari, 2023.

Kuvat kerätty Pinterestistä. Alkuperäiset linkit alle linkattuna:

<https://www.kellywearstler.com/amelia-briggs/blue-period-mirror/FMI22007.html#start=1>

<https://wallacelive.wallacecollection.org/eMP/eMuseumPlus>

<https://lizobrien.com/product/stephen-antonson-mirror-no-5/>

<https://www.linashamoon.com/shop>

<https://mertce34.tumblr.com/image/173923177609>

<https://www.neimanmarcus.com/p/cyan-design-gardenia-mirror-prod225230658>

<https://i.pinimg.com/originals/11/0d/d2/110dd27cfccc6647992222a3c1becda2.jpg>

<https://i.pinimg.com/originals/38/c2/95/38c29568a2a2aada2fbddda26467f9c.jpg>

<https://i.pinimg.com/originals/0a/b3/f2/0ab3f23a1eb2572e38ef9a6d99705448.jpg>

<https://rxlockscreens.tumblr.com/post/181738363006/gold-lockscreens-happy-new-year>

Kuva 9-24

Kuvat: Siru Peltari, 2023.

LIITE 1

Liite 1: Muotoilupäiväkirja, Siru Pelttari

Muotoilupäiväkirja: Case modernit koristeelliset taidekehykset

27.5.2023

Tänään aiheena piirustelu, moodboard, ja taustatutkimus. Ottaen huomioon, että ajatustyöskentely on alkanut jo vuosi sitten, minulla on aika selvät sävelet mielessäni, mitä haluan tällä saavuttaa.

Taustatutkimuksen aiheena on tänään symbolismi ja naturalismi kehyksissä. Tässä muutamia pointteja mitä löysin:

Symbolien käyttö taidekehyksissä:

Symbolien käyttäminen taidekehyksissä vaatii harkittua harkintaa ja tarkoitushakuisuutta. Tässä muutamia tapoja, joilla taiteilijat voivat hyödyntää symboleita tehokkaasti kehystyksessään:

Kulttuurinen symboliikka: Taiteilijat voivat ammentaa inspiraatiota kulttuurisista symboleista, jotka sisältävät tiettyjä merkityksiä tietyssä yhteiskunnassa tai yhteisössä. Nämä symbolit voivat herättää jaetun kokemuksen ja arvojen tunnetta, edistäen yhteyden ja ymmärryksen tunnetta.

Henkilökohtainen symboliikka: Taiteilijat voivat sisällyttää symboleita, jotka ovat heille henkilökohtaisesti merkityksellisiä, heijastaen omia kokemuksiaan, uskomuksiaan tai tunteitaan. Tällaiset symbolit voivat lisätä teokseen syvyyttä ja aitoutta.

Arkityyppinen symboliikka: Arkityyppiset symbolit, kuten aurinko, kuu tai puu, kantavat universaaleja merkityksiä, jotka resonoivat eri kulttuureissa ja ajanjaksoilla. Nämä symbolit koskettavat kollektiivista tajuntaa, kutsuen katsojia osallistumaan teokseen syvemmällä, alitajuisella tasolla.

Metaforinen symboliikka: Symboleita voidaan käyttää metaforisesti edustamaan abstrakteja käsitteitä tai ajatuksia. Taiteilijat voivat käyttää visuaalisia metaforia

taidekehyksissä kutsuen katsojia tulkitsemaan teosta symbolisella ja ajatuksia herättävällä tavalla.

Symboliikalla on edelleen tärkeä rooli nyky maailmassa, mahdollistaen taiteilijoille viestiä useilla tasoilla ja luoda merkityksellisiä yhteyksiä katsojiin. Hyödyntämällä symbolien voimaa taidekehyksissä taiteilijat voivat rikastuttaa teostaan lisätulkinnoilla ja esteettisellä vaikuttavuudella.

Naturalismista:

Taiteilijat ja käsityöläiset ovat ammentaneet inspiraatiota luonnosta ja hyödyntäneet erilaisia tekniikoita ja materiaaleja tuodakseen kehyksiin luonnonmukaista kauneutta. Tämä kommentaari valottaa taidekehysten luonnollisen kauneuden esiintymistä tutkimalla niiden historiallista ja taiteellista kontekstia sekä orgaanisten motiivien ja materiaalien käyttöä.

Naturalismi, taideteoksen perustavaa laatua oleva piirre, löytää paikkansa paitsi maalauksissa ja veistoksissa myös taidekehysten suunnittelussa ja koristelussa. Luonnonmukaisten elementtien sisällyttäminen kehyksiin luo harmonisen suhteen taiteen teoksen ja sen ympäröivän ympäristön välille, luoden yhtenäisen esteettisen kokemuksen.

Historiallinen näkökulma:

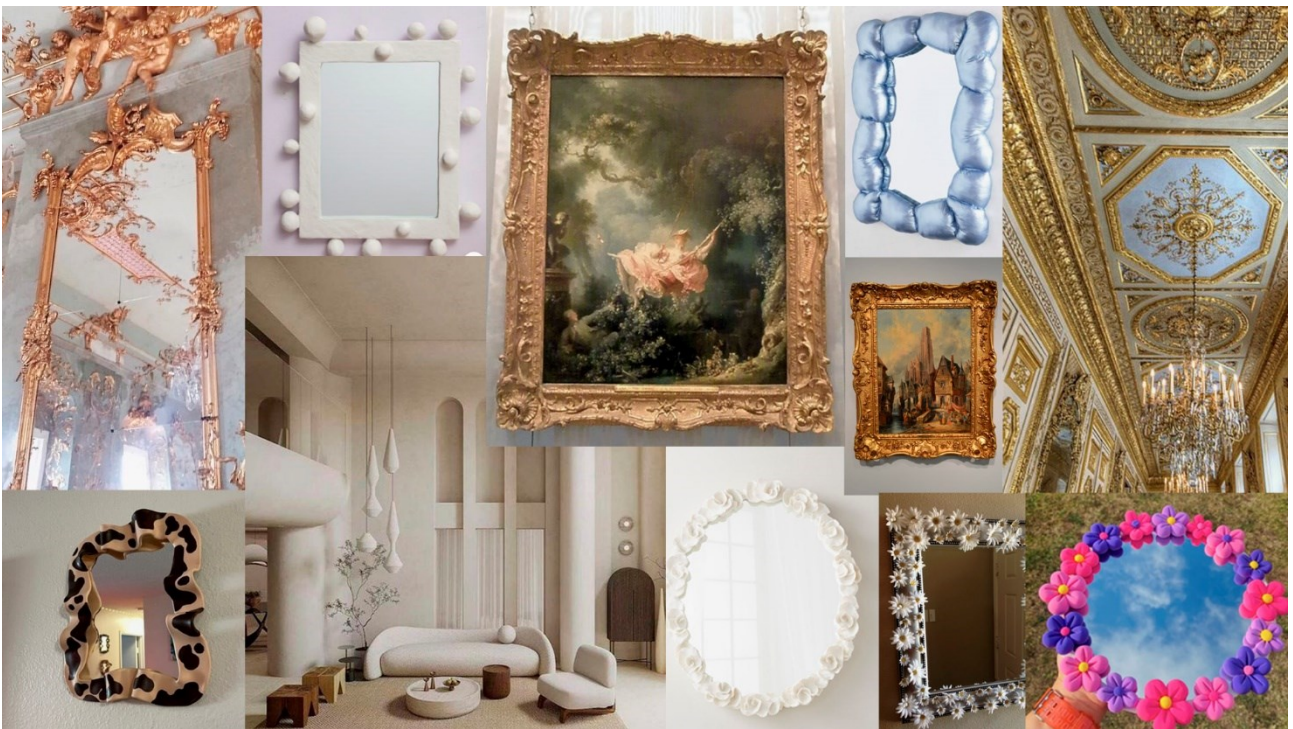
Naturalististen motiivien käyttö taidekehyksissä näkyy läpi taiteen historian. Renessanssin ja barokin aikakausina kehyksissä oli usein monimutkaisia veistoksia, jotka olivat inspiroituneet luonnosta, kuten lehdistä, kukista ja eläinhahmoista. Nämä orgaaniset motiivit heijastivat aikakauden vallitsevia taiteellisia tyyliä ja pyrkivät lisäämään teoksen visuaalista vetovoimaa jäljittelemällä luonnossa esiintyviä elementtejä.

Materiaalit ja tekniikat:

Taiteilijat ja käsityöläiset ovat käyttäneet erilaisia materiaaleja ja tekniikoita luodakseen naturalistisia vaikutuksia taidekehyksiin. Puunveisto mahdollistaa yksityiskohtaisten kuvioiden veistämisen kehyksiin, jäljitellen luonnossa esiintyviä tekstuuria ja muotoja. Kultauksella kullan tai metallin lehdien avulla kehyksiin voidaan luoda luonnollista lämpöä ja valaistusta muistuttava luonne.

Tästä päättelen, että symbolismi on tärkeä klassisille kehyksille, mutta naturalismi taitaa olla luonnollisempi lähtökohta kehysten suunnittelulle. Symbolismi voisi toimia esimerkiksi sydämen muodossa, mikä on universaalisti tunnettu rakkauden symbolina. Liittäisin tähän sydämeen myös söpöyden. Moderneihin kehyksiin tosin, en osaa sanoa toimisiko söpöys niin hyvin. En osaa selittää tätä muuten, omaa ajatuksenjuoksua vain. Ehkä mielessäni oleva sydän on enemmän POP-tyylistä. Sen voi varmasti saavuttaa myös modernilla tavalla, klassisesti. ehkä?

Moodboard:

lähteet kuville:

<https://www.kellywearstler.com/amelia-briggs/blue-period-mirror/FMI22007.html#start=1>

<https://wallacelive.wallacecollection.org/eMP/eMuseumPlus>

<https://lizobrien.com/product/stephen-antonson-mirror-no-5/>

<https://www.linashamoon.com/shop>

<https://mertce34.tumblr.com/image/173923177609>

<https://www.neimanmarcus.com/p/cyan-design-gardenia-mirror-prod225230658>

<https://i.pinimg.com/originals/11/0d/d2/110dd27cfccc6647992222a3c1becda2.jpg>

<https://i.pinimg.com/originals/38/c2/95/38c29568a2a2aada2fbddda26467f9c.jpg>

<https://i.pinimg.com/originals/0a/b3/f2/0ab3f23a1eb2572e38ef9a6d99705448.jpg>

<https://rxlockscreens.tumblr.com/post/181738363006/gold-lockscreens-happy-new-year>

Moodboard kuvastaa klassisten taidekehysten koristeellisuutta, sekä nykyajan moderneja kehyksiä, jotka oikeastaan vaan löytyy peileistä. Kyseessä on omaan silmään hyvin erikoisia tyyliä, jotka varmasti eivät ole jokaiseen makuun. Mukana on myös antiikin sisustusta, tai oikeastaan arkkitehtuuria ja seinäpaneeleja. Mutta yksi kuva on modernia sisustusta, joka sisältää paljon pyöreitä ja pehmeitä muotoja, ja kaaria. Klassiset taidekehukset kuvastavat mitä oli, ja modernit kehykset on se, mihin pyritään.

Tutkiessani klassisten taidekehysten koristeita, löydän paljon kiekuroita ja koukeroita, kukkasia, lehtiä, raitoja, pieniä helmijonoja. Kukut jäivät mieleen, sillä se on niin universaalisti pidetty ja kaunis asia, että se kiinnostaa modernisoida. Kukkia on piirretty ja muotoiltu kautta aikojen, mutta kehyksiin ne eivät ole jääneet. Kukut ovat myös kautta aikojen symboloineet eri asioita, joten symboliikkaa pystyisi käyttämään tällä tavoin. Naturalismi toisaalta on sitä, että kuvataan luontoa siten kuin se on, joten naturalismi ei päde niin hyvin kehysten muotoilussa.

Täytyy pohtia tätä koristeellisuutta vielä, sillä voiko koristeet olla orgaanisia muotoja? Voi tietenkin, mutta missä kohtaa tulee siitä koristeellinen, ja missä kohtaa muoto on ns. pohjamuoto? Voiko tästä miettiä vielä jonkinlaisen sillan moderneihin listoihin?

Onko koristeellisuus aina pohjamuodon päällä? voiko pohjamuoto olla itsessään koristeellinen? tekeekö materiaali itsestään koristeellisen? Entä modernissa koristeellisuudessa, mikä se on? Herättää paljon kysymyksiä tämä.

28.5.2023

Aloitin prototyypinnin tänään, mikä on itselle myös luonnostelutapa. Käsin muovaaminen "vähän sinnepäin" auttaa itseä hahmottamaan mitä olinkaan vailla muodoissa, eli se paljastaa puutteet, mutta myös sen mikä näyttää hyvältä. Hyvin karkea prototyyppi alkoi pienosien muovailun, eli lähinnä kukkasien ja erinäisten geometrinen muotojen tekemisestä. Käytin tähän "airdry clay" muovailumassaa. Osat jäivät kuivumaan, mutta luonnostelu jatkuu. Vielä 3D-mallinnus niin saa tarkan kuvan mitä koristeellisuudesta haluan irti.

Luonnoksia:

Aion testata vielä paperimassaa, sillä taustatutkimukseni mukaan, paperimassaa käytettiin myös klassisten taidekehysten koristeiden tekoon. Mielessäni on orgaaninen ja vapaa muoto, pyöreä, joka jatkuu koko kehysten ympäri. Aion täyttää valmiiden kehysten päälle sanomalehteä tai jotain muuta

paperia, ja pinnoittaa sen paperimassa- ja liimaseoksella. Todennäköisesti myös maalaus kannattaa, sillä en tiedä onko paperimassassa lopulta tarpeeksi kaunista väriä, ja tarkoitus olisi

myös antaa sen säilyä pitkään, kuten klassisten taidekehystenkin. Pinnoitus siis pidentää ikää. Siksi siis. Pitää siis piipahtaa askartelukaupassa.

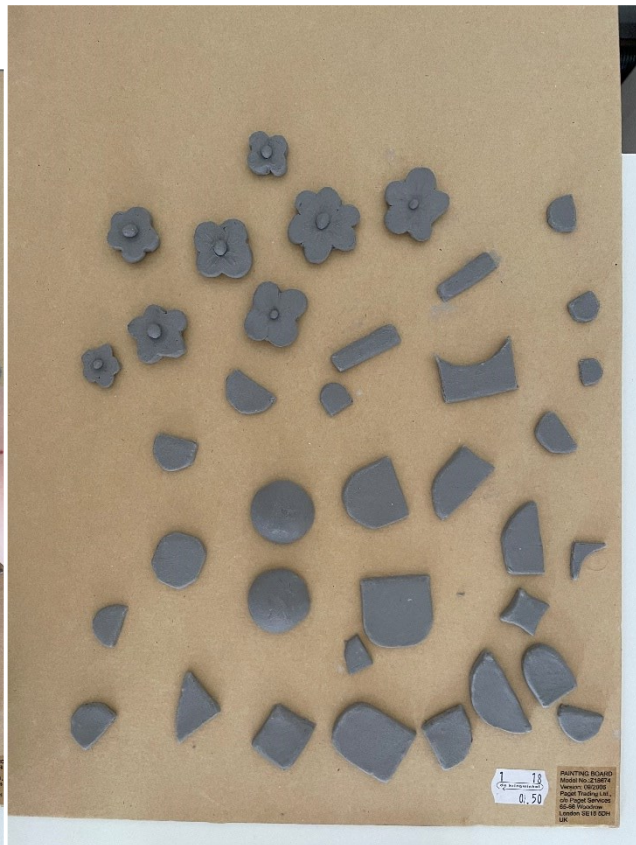
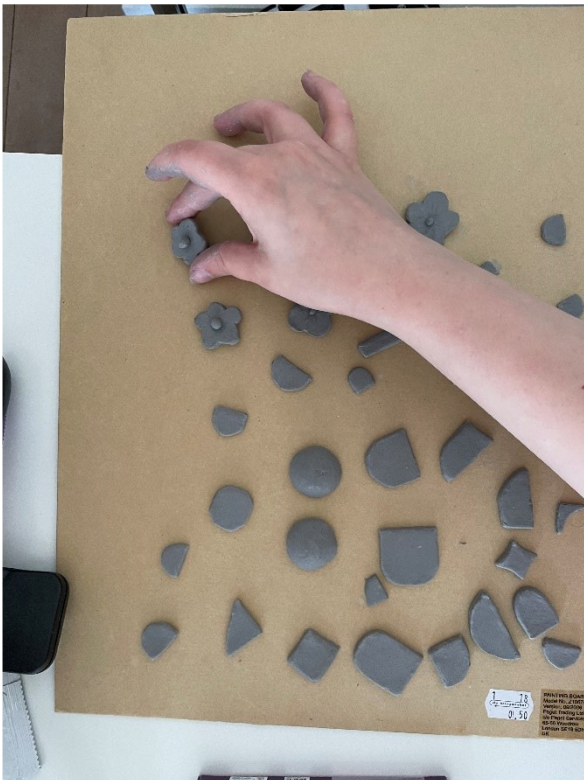

työn aloitus. Lasialusta kaiverrusta varten, askarteluveitsen kanssa. Aloitin kukkasten kaiverruksesta, hyvin vapaamuotoisesti ja intuitiivisesti. Kukkien jälkeen tein

perusmuotoja, neliöitä, kaaria, ympyröitä yms.

Tässä kuvaa kukkien muotoilusta.

Kaikki palaset kuivumassa. Muutama kukkanen, sekä perusmuotoja. Vielä pitää päättää että kumpia käyttäisin. Kuva alapuolella on kukkien mallaus kehyksiin. Tässä jo mietin, että kukilla en saa sitä modernia lookkia, mitä mielessäni kaipaen. Täytyy keksiä jotain muuta ja jättää kukat hautumaan. Ehkä tulevaisuudessa keksin kukille idean.

29.5.2023

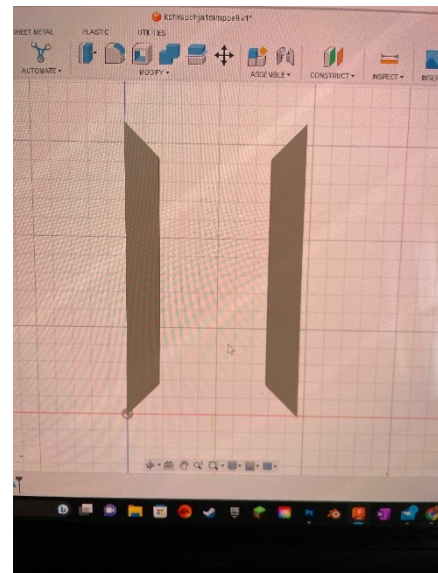
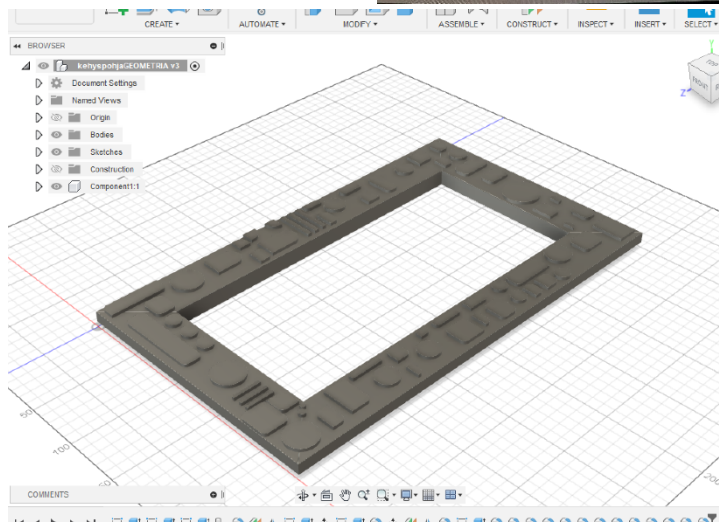
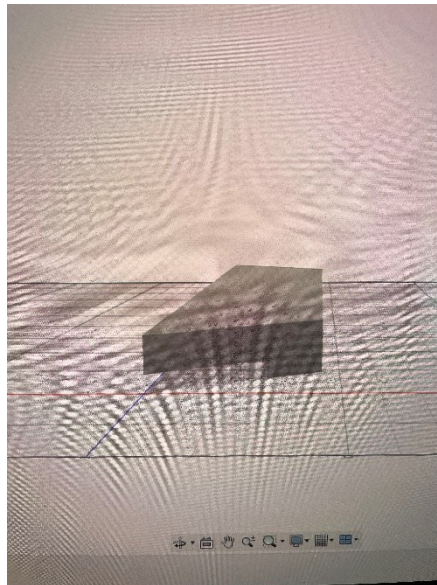
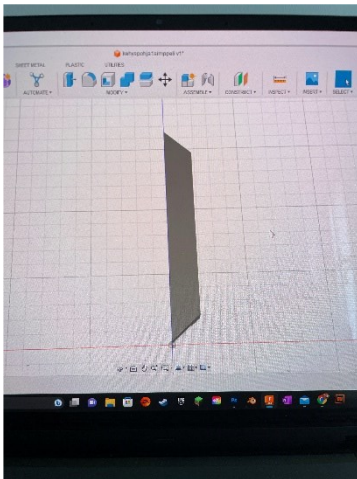
Prototyypipalaset vielä kuivuvat, joten tänään matka askartelukauppaan. Tarkoitus olisi löytää paperimassaa, maalia, liimaa ja heräteostoksia. Tarkkailen myös erinäisiä palasia, jotka auttaisivat prototyyppien teossa. Tarkoitus olisi myös hakea muutama taulu lisää kirpputorilta, jotta voin prototypoida vielä lisää. "shopping haul" sitten kun palaan.

Komento takaisin, sillä Belgiassa on tänään juhlapyhä, eli kaupat ovat kiinni. Merkittävä takaisku sillä kuvittelin tänään saavani kaikki valmiiksi. Pitäisi muistaa suunnitelmassa katsoa myös kalenteria, ja muutenkin muista muuttujien tulevan. Tälle päivälle sitten uusi suunnitelma, kirjoittaa graduun lisää tekstiä ja myöntää häviö.

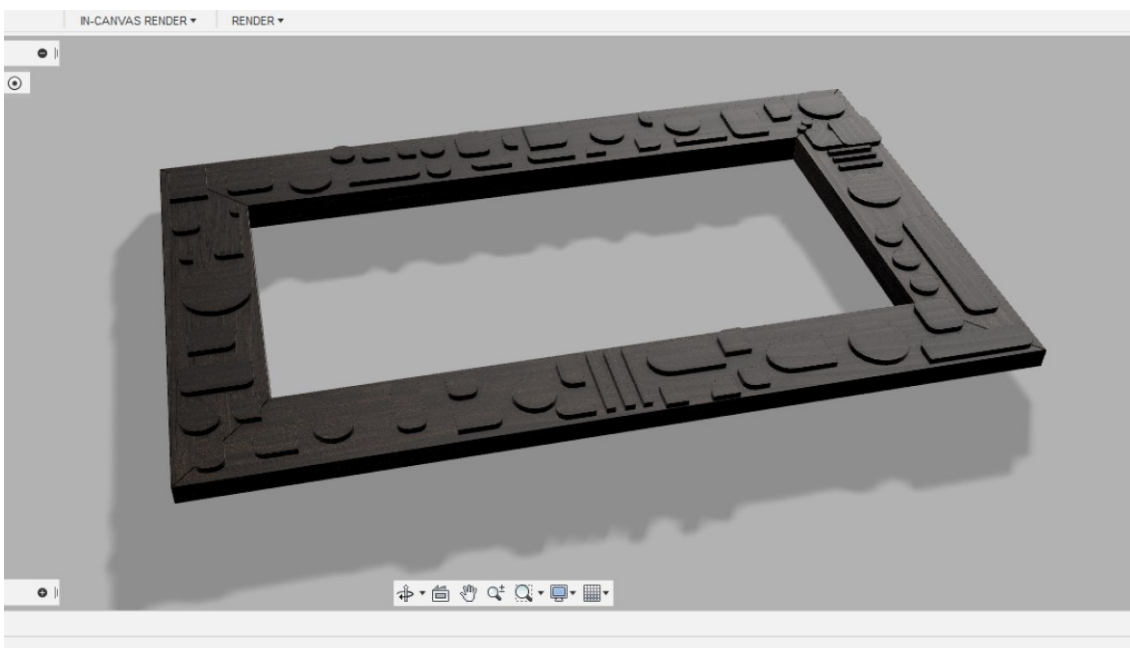
Jatkoin siis viimeistelemällä mallinnusta. Aloitin ihan perus kehyksien mallinnuksesta, tallensin sen erikseen, jos täytyykin aloittaa alusta.

Mallinnus:

Aloitin kuvioiden tekemisen, ja halusin luoda sillä geometrista grafiikkaa. kolmiulotteista grafiikkaa. Muotoiluprosessin aikana, olen hylännyt kukat (en kokonaan) mutta ainakin tästä projektista. Koen, että tämä muotojen yksinkertaistaminen luo sitä modernia koristelua, mikä mielessäni on ollut. Yksinkertaiset geometriset muodot, ja niiden perushahmot mukana "koristamassa" on hyvin modernia.

Mallinnus on valmis, mutta täytyy myöntää että tykkään enemmän prototyypistä. 3D malli näyttää tosi keinolta siihen verrattuna.

Valmis 3D-malli näyttää siis tältä. Olen muuten ihan tyytyväinen, mutta siinä on ehkä liikaa palasia. Pitää vielä tehdä prototyyppi loppuun, näen siitä mitä pitää muuttaa. Poikaystävä käveli ohi ja sanoi että näyttää legopalaselta. Että niin, voisi sitä vähän muuttaa :D

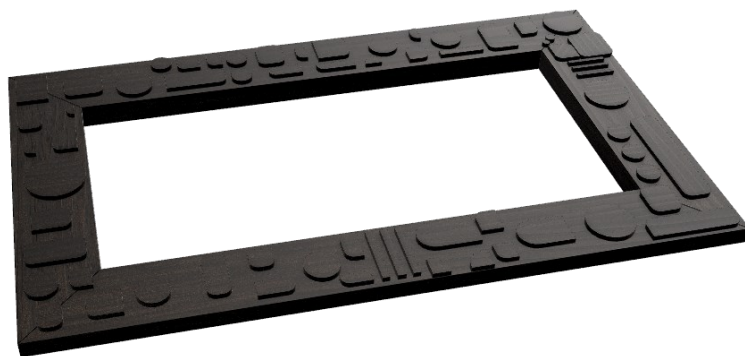
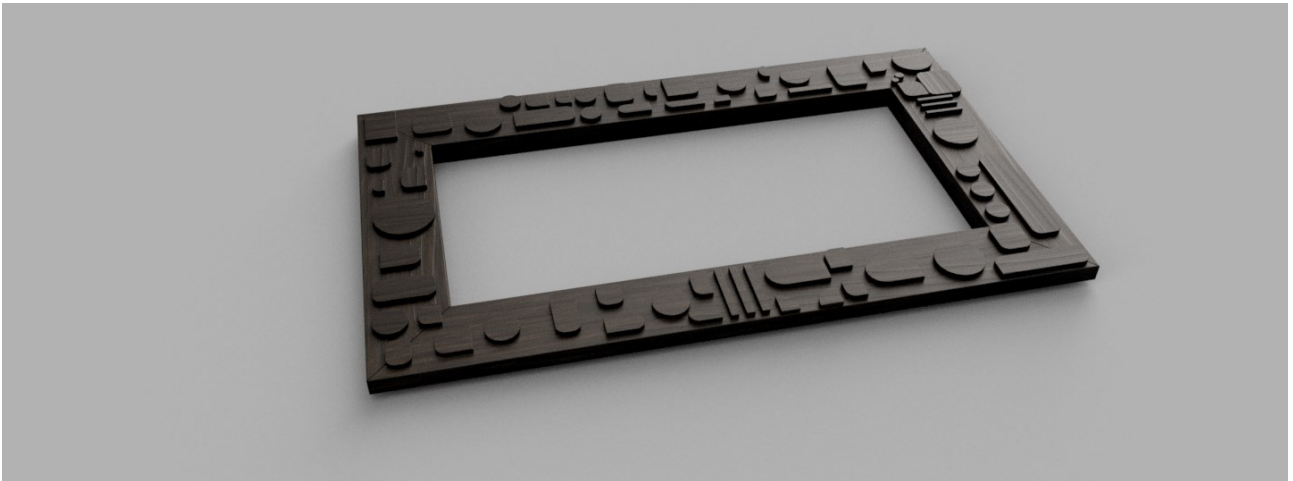
Sitä en kiellä, etteikö tämä tyyli olisi toimiva muina aikakausina, sillä hyvinhän tämä sopisi esimerkiksi 1950-luvulle. Huomaan ajattomuutta perusmuodoissa. Tietenkin kun miettii nykypäivän sisustusta, halua maanläheisille väreille, valitsin tälle perusväriksi mahongin, eli tumman ruskean.

Vielä on kokeiltavana eri värejä. Mielessäni on murretut sävyt. Kiinnostaisi tehdä myös muutama eri versio tästä geometrisestä muodostelmasta.

Klassiset taidekehykset ovat lopulta kuitenkin vain muotoja. Ehkä hieman ironista että minä muotoilijana yksinkertaistan ne muodot perusmuotoihin, ja sanon sitä moderniksi.

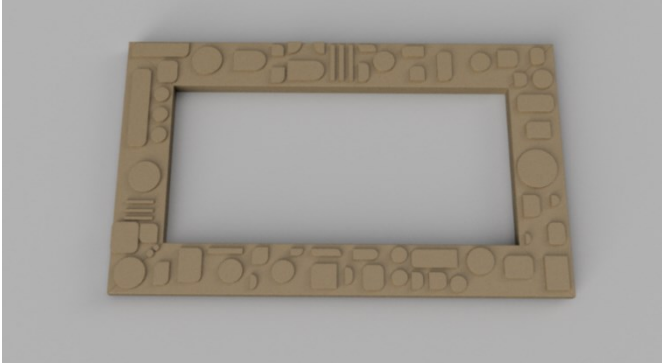
Sillä kaikki muodot lähtevät perusmuodoista, myös klassisten taidekehysten räiskyvät ja pirskahtelevat koukerot. Mitä enemmän yksityiskohtia, sitä arvokkaampi työ on, sillä sitä enemmän teokseen on kulunut aikaa. Elämän navigointi on hankalaa nykypäivän monimutkaisessa maailmassa, niin nykypäivänä yksinkertaiset muodot ovat helpompi ottaa vastaan.

Tarkoitus ei ole luoda arvokasta työtä, vaan tarpeeksi yksinkertaista valmistaa, joka sopii nykyaikaan ja siitä eteenpäin. Kyse on sisustuksellisesta tarpeesta saada kotiinsa hienovaraisia erikoisuuksia, jotta yksilö voi ilmaista itseään visuaalisesti vielä laajemmin. Kehysvaihtoehdot ovat mielestäni liian suppeat.

Tässä vielä kaksi viimeisteltyä rendausta 3D-mallista. Nimi pitää vielä keksiä. Kokeilen vielä paria väriä:

En tiedä mitä sanoa 3D-mallissa. Taitan pysyä

prototyyppien teossa.

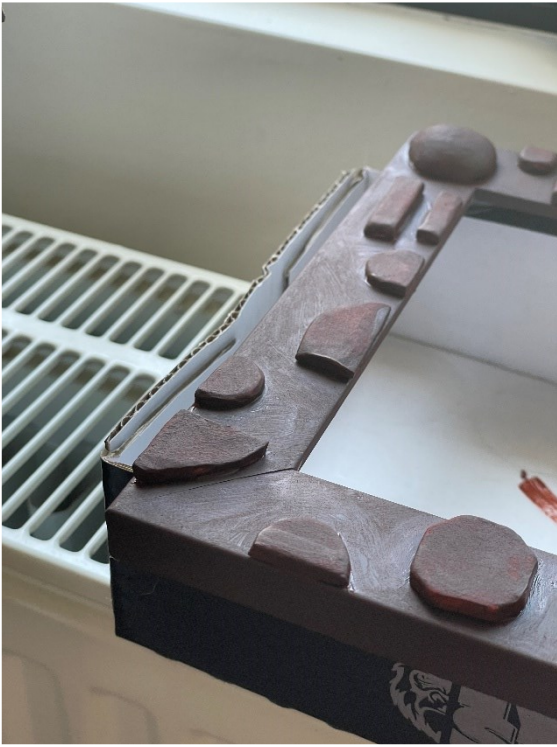

Mallinnuksen jälkeen liimasin tekemäni koristepalaset kehyksiin kiinni. Liimana käytin E6000 yleisliimaa. Nämä saavat jäädä kuivumaan, sillä huomenna haen maalia ja maalaan nämä. Väriksi mietin ruskeaa, sillä se on sisustuksellisesti hyvä yleisväri.

30.5.2023

Tänään pääsin vihdoin käymään askartelukaupassa, ostin paperimassaa ja akryylimaalia. Akryylimaali on se maali mihin päädyin, sillä tällä hetkellä ei ole tiloja esimerkiksi spraymaalien käyttöön. Akryylimaali ei haise niin pahalle, ja hyvä maalata sisätiloissa. aloitin pienillä kerroksilla ja pienellä siveltimellä, ja lopuksi maalasin varmaan 10 kerrosta. Ohutta sellaista.

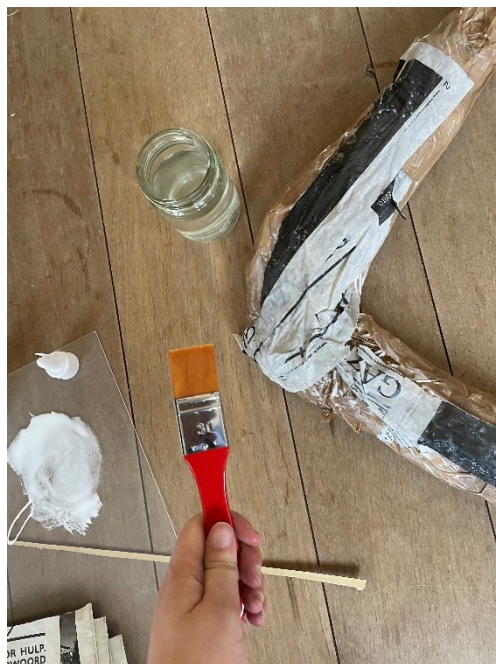
Tässä välissä otin kuvat ensimmäisestä kehysprototyypistä. Hieman vaikeaa tumman ja matan pinnan kanssa, sillä se imee kaiken valon. Olen silti todella tyytyväinen maalattuun versioon. Väri miellyttää silmää, se on hyvä ruskea. Tuossa kuvassa alapuolella se on vähän liian punertava mitä oikeasti.

Paperimassan sekoitin heti edellisten kehysten maalauksen jälkeen. Sen piti antaa muhia yön yli, mutta kello on nyt klo13, ja ajattelin että se saa muhia iltaan asti, niin teen sitten orgaanisen paperimassaversiön. Ostin hienoa paperimassajauhetta, ei ollut muuta saatavilla, joten tämä oli oivallinen vaihtoehto. Ostin myös glitteriä koska olin hupaisalla tuulella, mutta tausta-ajatuksena oli, että siitä saa ekstrakoristelua muuten niin yksinkertaiseen ja mattapintaiseen muotoon. Kontrastit kiinnostavat, tässäkin tapauksessa. Glitteri vastaan mattainen paperi.

Sillä välin, kun paperimassa kuivui, aloin valmistelemaan kehyksiä. Teippasin ne kulmista tukevammaksi, ja ryttäsin sanomalehteä ympärille. Teipillä kiinni. Hetken tuumailun jälkeen tajusin, että en tiedä tarttuuko paperimassa teippiin, joten otin liimaa ja lisää sanomalehteä, ja liimailin yhden kerroksen, niin että paperimassalla on jotain mihin tarttua. Laitoin kehykset kuivumaan ikkunalle. Tykkään jo nyt muodosta, mikä on tulossa.

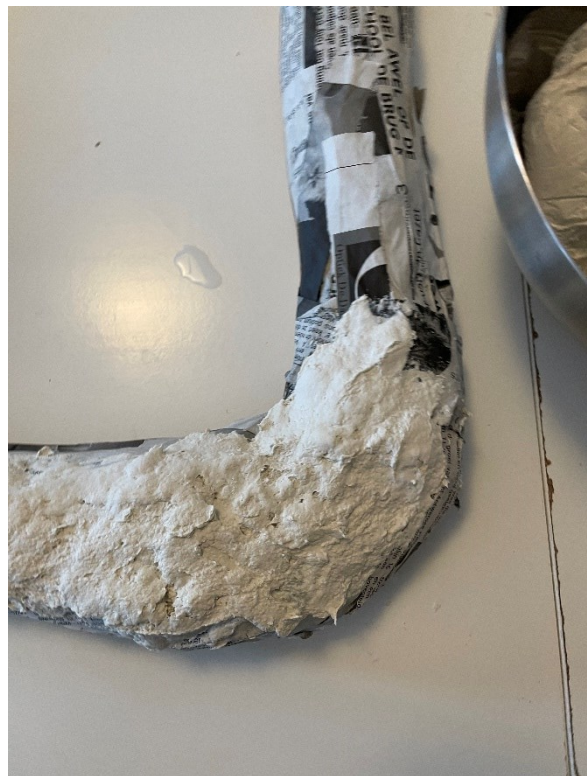

Tässä kehys kuivumassa.

Kun kello löi 20, ja aloin laittamaan paperimassaa kehysten ympärille. Otin vain alusta kuvia, sillä tarvitsin molempia käsiä massan silotteluun. Paperimassa oli erittäin tahmeaa ja nopeasti kuivuvaa, joten piti liikkua nopeasti. Vesi auttoi silottelussa, mutta paakuilta ei vältytty. Se oli toki oletettavaakin paperimassan kanssa, mutta olisin voinut viettää koko yön silottelussa, jos en olisi päättänyt että antaa materiaalin näyttää omalta itseltään. Kävin hinkkaamassa kädet puhtaaksi ja sirottelin hieman ostamaani glitteriä pinnalle. Nyt kun aurinko on laskenut ja on pimeää, glitterit näyttävät ihanalta pienen

valon osuessa siihen. Mielestäni se luo hilpeyttä ja iloa kehyksiin. Aamusta otan vielä kuvat, niin että on luonnonvaloa. Kehykset ovat siis valmiit, ja tähän on hyvä lopettaa. Vielä kuvat vaiheista:

Paperimassa tekeytyi kulhossa pussin sisällä. Huomasin nopeaa että paperimassa on hyvin tahmaista ja tarvin molemmat kädet, joten kuvaus jäi alkuvaiheen jälkeen. Prosessi meni oikeastaan niin, että kauhaisin kädellä massaa ja painelin sen kehyksiin, ja lopulta veden kanssa silottelin pintaa.

Kun sain paperimassan kokonaan laitettua paikoilleen, katselin sitä ja mietin että glitteri sopisi tuohon kyllä hyvin. Tämä oli siis täysin intuitiivinen hetki, kun päätin ottaa glitterit käteen ja ripoitella sitä pinnalle. Ensin tuli vähän liikaa mutta onneksi kaikki eivät tarttuneet niin päätin puhaltaa suurimman osan pois. Lopputulos on valmis. Kuva tästä protosta ja myös ensimmäisestä valmiina seuraavalla sivulla.

